

**«АСТАНА – ЭНЕРГИЯ»
АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ**

Тәуелсіз аудитордың қорытындысымен жасалған 2017 жылдың 31 желтоқсан күніндегі жағдайы бойынша қаржылық есептілік

Халықаралық қаржы есептілігінің стандарттарына сәйкес дайындалған

ТӘУЕЛСІЗ АУДИТОРЛАРДЫҢ ЕСЕБИ

**2017 ЖЫЛДЫҢ 31 ЖЕЛТОҚСАН КҮНІНЕ АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ
ЕСЕПТІЛІК**

Қаржылық жағдай туралы есеп

Жиынтық табысы туралы есеп

Ақша қаражаттарының қозғалысы туралы есеп

Ақша қаражатының қозғалысы туралы есеп (жанама әдіс)

Капиталдағы өзгерістер туралы есеп

Қаржылық есептілікке ескерімдер

ТОО «НАК «TAMIZ AUDIT»
Республика Казахстан,
г. Алматы ул. Тимирязева
42, пав. 16, блок 4, оф. 12

«ТАК «Tamiz Audit» ЖШС
Казахстан Республикасы,
Алматы қ., Тимирязев к.,
42, 16 пав., 4 блок, 12 оф

ТӘУЕЛСІЗ АУДИТОРДЫҢ АУДИТОРЛЫҚ ҚОРЫТЫНДЫСЫ

«Астана-Энергия» АҚ--ның Акционерлері мен Басқармасына

Біз «Астана-Энергия» АҚ (бұдан әрі - компания) 31 желтоқсан 2017 жағдай бойынша қаржылық жағдай туралы есеп, жиынтық табыс туралы есеп, көрсетілген мерзімге аяқталған капиталдағы өзгерістер мен ақша қаражатының қозғалысын, қамтиды жылына арналған үлестік және ақшалай қаражаттардың қозғалысын, қаржылық есептілікке ескерімдеріне аудит жүргіздік. Сонымен қатар есеп саясатының негізгі ережелеріне қысқаша шолу жасадық.

Біздің ойымызша, төмендегі «Ескертпемен пікір білдіруге негіз» бөлімінің қоспағанда 2017 жылдың 1 қаңтарынан басталып 2017 жылдың 31 желтоқсанында аяқталған Халықаралық қаржылық есеп Стандарттарымен жүргізілген қаржы есептілігін, көрсетілген мерзімдегі капиталдағы өзгерістері және ақша қаражаттарының қозғалысын барлық елеулі аспектілерде жылдық жағдай бойынша қоғамның шынайы және әділ қаржылық жағдайын ұсынады.

Ескертпемен пікір білдіруге негіз

2007 жылдың 1 қаңтар күніндегі негізгі құралдардың алғашқы құнын шартты бағалау әдістемесі, ХҚЕС-ке өту кезеңінде, ХҚЕС 1-ге (ХҚЕС-ты алғашқы қолдану) (бұдан әрі-ХҚЕС 1) сай келмеген. Себебі Қоғамда ХҚЕС 1-ге сай ХҚЕС-ке өту кезеңінде негізгі құралдардың алғашқы құнын шартты бағалаудағы анықтау ақпараты жоқ.

Нәтижесінде, біз 2016ж. және 2017 жылдың 31 желтоқсанындағы қаржылық жағдай бойынша есептіліктің баптарына әсер еткен сәйкессіздігін бағалай алмадық. Тиісінше, біз бұл баптарға қандай да бір түзетулерді енгізу қажеттігін анықтауға мүмкіндік болмады.

Аудиттің негізгі сұрақтары

Аудиттің негізгі сұрақтары - біздің кәсіби пікірлеріміз бойынша, бұл сұрақтар ағымдағы кезеңдегі қаржылық есептіліктің аудитына маңызды болып табылады. Бұл сұрақтар жалпы біздің қаржылық есептіліктің аудитін және есептілікке пікір жүргізгенде қаралды. Біз бұл сұрақтарға бөлек пікір білдірмейміз. Біз қорытындымызда көрсетілетін, аудиттің төменде көрсетілген негізгі сұрақтарын анықтадық.

Түйінді мәселе кірістер есебі болып табылады. Сұрақ табыс сомаларына және қаржылық есептілікті дайындауға әсер еткендіктен негізгі болып қаралды.

Басқа ақпарат

Басшылық басқа да ақпарат үшін жауапты болып табылады.

Қаржылық есептілік туралы біздің пікіріміз басқа ақпаратқа қолданылмайды, және бұл ақпаратқа қатысты кез келген нысанда сенім білдіретін қорытынды жасамаймыз.

Біздің қаржылық есептілік аудитін жүргізгендегі міндетіміз басқа ақпаратмен танысу және қаржылық есептілік немесе аудит жүргізуге барысында біздің біліміміздің басқа ақпараттың айырмашылығын, айтарлықтай бұрмалаулардың бар жоқтығын қарастыру. Алдын ала аудиторлық есептің күніне дейін алынған басқа ақпаратқа қатысты біз атқарылған жұмыс негізінде болса, біз мұндай басқа ақпарат елеулі бұрмалануын бар, біз осы факті туралы хабарлауға міндетті деген қорытындыға келдік. Біздің есепте көрсетілу тиіс кез келген фактілерін анықтаған жоқпыз.

Қаржылық есептілік үшін басшылықтың жауапкершілігі

Басшылық қаржылық есептіліктің қажеттілігіне ішкі тексеріс жүйесін әзірлеу, енгізу және іске асыруға, алаяқтықтың немесе қателіктің пайда болу себептерінің мүмкіндігінің жоқтығына жауап береді; тиісті есептік саясатын таңдау және қолдану; нақты шарттарға сәйкес тиісті есеп саясатын даярлау;

Басшылық бизнестің үздіксіздігі қатысты тиісті ақпаратты жария еткені үшін қоғамды тарату ниетті кезде қаржы есептілігін дайындау кезінде жағдайларды қоспағанда, және толассыздығын негізінде баяндамалар жасау үшін өз қызметін жалғастыру Компанияның қабілетін бағалау үшін оның қызметі немесе ол кез келген басқа шынайы баламасы, бірақ тарату немесе қызметін тоқтату болмаса жауапты болып табылады.

Қаржы есептілігінің аудиті бойынша аудитордың жауапкершілігі

Аудит қаржылық есептілікте берілген сомалар мен ақпаратқа қатысты аудиторлық дәлелдерді жинау үшін рәсімдерді жүзеге асырылды; рәсімдер алаяқтық немесе қате туындайтын қаржылық есептіліктің елеулі бұрмалану тәуекелін бағалауды қоса алғанда, аудитордың пікіріне негізделіп іріктелді.

Тәуекелді бағалау кезінде аудитор емес, субъектінің ішкі бақылау жүйесінің өзі тиімділігі туралы пікір білдіру мақсатында, белгілі бір сынақ жағдайлары үшін тиісті аудиторлық рәсімдерді жасау мақсатында дайындау және қаржылық есептіліктің дұрыстығы үшін ішкі бақылау жүйесін қарастырады.

Біздің мақсатымыз қаржылық есептемеде елеулі бұрмалаулар, алаяқтықпен еркін немесе болмауына жеткілікті сенімділік алу болып табылады қателер және біздің пікіріміз бар аудиторлық есепті шығару. Ақылға қонымды сенімділік сенімнің жоғары дәрежесі болып табылады, бірақ ол қол жетімді болса Халықаралық аудит стандарттарына сәйкес жүргізілген аудит, әрқашан елеулі бұрмалануын ашатынын кепілі емес. Бұрмалау алаяқтық немесе қате нәтижесі болуы, және бұл ақылға қонымды жеке немесе жиынтығында, олар қаржы есептілігінің негізінде қабылданатын пайдаланушылардың экономикалық шешімдеріне ықпал ете алатын, деп болжауға болады.

Аудитор / директордың орынбасары

Б.Ахметова

(аудитордың біліктілік куәлігі

№ МФ-0000474 24.07.2017 жылы берілген)

ҚБЮ, Тимирязев к-сі, 42

16 павильон, 4 блок, 12

Алматы қ. 050057,

Қазақстан Республикасы.

Астана қаласы

шілде 2018 жыл

АО "Астана-Энергия"

2017 жылдың 31 желтоқсан күні бойынша қаржылық жағдайының есептілігі

(мың теңгемен)

	Ескертпе	31.12.2017	31.12.2016
Ұзақ мерзімді активтер			
Негізгі құралдар		20 339 886	18 660 153
Материалдық емес активтер	4	3 818	3 118
Басқа ұзақ мерзімді активтер		7 277 271	8 214 414
Барлық ұзақ мерзімді активтер		27 620 975	26 877 685
Қысқа мерзімді активтер			
Қорлар	5	2 055 958	1 135 768
Сауда және басқа дебиторлық берешек	6	5 634 969	4 420 942
Байланысты тарапқа қарыз	7	408 492	408 493
Басқа алдын ала төленген салықтар	8	4 374	21 784
Ақша қаражаттары	9	450 793	203 191
Барлық қысқа мерзімді активтер		8 554 586	6 190 178
Баланс		36 175 561	33 067 863
Капитал			
Жарғылық капитал		8 284 636	8 284 636
Қосымша төленген капитал	10	142 999	143 000
Негізгі құралдарды қайта бағалаудан түскен резерв		182 065	183 506
Бөлінбеген пайда (жабылмаған шығын)		22 619 597	16 235 937
Жалпы капитал		31 229 297	24 847 079
Ұзақ мерзімді міндеттемелер			
Кейінге қалдырылған салық міндеттемелері	20	1 468 761	1 166 571
Жалпы ұзақ мерзімді міндеттемелер		1 468 761	1 166 571
Қысқа мерзімді міндеттемелер			
Несие мен қарыздар		-	1 134 326
Рекультивациялау үшін міндеттемелер бойынша резервтер		-	245 564
Сауда және өзге де кредиторлық берешек	11	2 630 793	4 935 810
Кейінге қалдырылған салық міндеттемелері	12	846 710	738 513
Жалпы қысқа мерзімді міндеттемелер		3 477 503	7 054 213
Баланс		36 175 561	33 067 863

Басқарма төрағасы

Бас бухгалтер

Есенжолов Е.Т.

(тегі, аты, әкесінің аты)

Шарипова М.С.

(тегі, аты, әкесінің аты)

АО "Астана-Энергия"

31.12.2016 ж. аяқталған пайда немесе залал және басқа да жиынтық кірістің мәлімдемесі

(мың теңгемен)

	Ескертпе	2017	2016
Тауарлар мен қызметтерді сатудан түскен табыс	13	29 339 066	25 678 062
Сатылған тауарлар мен көрсетілген қызметтердің өзіндік құны	14	(19 421 967)	(17 359 238)
Жалпы пайда		9 917 099	8 318 824
Әкімшілік шығыстар	15	(1 463 358)	(1 716 750)
Өзге кірістер	16	447 926	227 050
Өзге шығыстар		(550 083)	(761 309)
Қаржыландырудан түскен табыс		35 004	-
Қаржыландыруға кеткен шығын			(62 169)
Салық салғанға дейінгі пайда (шығын)		8 386 588	6 005 646
Табыс салығы бойынша шығыстар	17	(1 779 129)	(1 231 418)
Жыл ішіндегі таза пайда		6 607 459	4 774 228
Негізгі құралдарды қайта бағалаудан амортизациялық аударма		1 201	4 185
Басқа да жиынтық кіріс		1 201	4 185
Жалпы жиынтық кіріс		6 608 660	4 778 413

Басқарма төрағасы

Бас бухгалтер

Есенжолов Е.Т.

(тегі, аты, әжесінің аты)

Шарипова М.С.

(тегі, аты, әжесінің аты)

АО "Астана-Энергия"

2017 жылдың 31 желтоқсанына аяқталған ақша қаражатының қозғалысы туралы есеп (тікелей әдіс)

(мың теңгемен)

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
1.Операциялық қызметтен түскен ақша қаражаттарының қозғалысы		
<i>Ақша қаражатының түсімі, барлығы</i>	31 488 608	27 968 839
- тауарлар мен қызметтерді сатудан түскен	29 437 091	24 027 165
- алынған аванстар	1 518 358	3 583 015
- басқа ақша қаражатының түсімі	532 386	358 659
сақтандыру шарттары бойынша түсімдер	773	
<i>Ақша қаражаттарының істен шығуы, барлығы</i>	(24 857 377)	(19 797 207)
- тауарлар мен қызметтер үшін өнім берушілерге төлемдер	(15 614 417)	(12 711 722)
- берілген аванстар	(1 007 205)	(643 877)
- жалақы бойынша төлемдер	(2 794 878)	(2 645 571)
- сақтандыру шарттары бойынша төлемдер	(43 509)	(33 753)
- табыс салығы және бюджетке төленетін басқа да төлемдер	(3 902 294)	(2 741 030)
- басқа төлемдер	(1 495 074)	(1 021 254)
Операциялық қызметтен түскен ақша қаражаттарының таза сомасы	6 631 231	8 171 632
2. Инвестициялық қызметтен түскен ақша қаражаттарының қозғалысы		
<i>Ақша қаражаттарының істен шығуы, барлығы</i>	(5 005 897)	(5 900 440)
- негізгі құралдарды сатып алу	(5 004 123)	(5 900 440)
- материалдық емес активтерді сатып алу	(1 774)	
Инвестициялық қызметтен түскен ақша қаражаттарының таза сомасы	(5 005 897)	(5 900 440)
3. Ақша қаражатының қозғалысы қаржылық қызметтен		
<i>ақша қаражатының Түсімі, барлығы</i>	30 223	-
- қарыз алу		
- сыйақы алу	30 223	
- қатысушылардың жарналары		
<i>ақша қаражатының Шығуы, барлығы</i>	(1 407 827)	(2 232 053)
- қарыздарды өтеу	(1 134 326)	(2 011 328)
- сыйақы төлеу	(48 501)	(220 725)
- дивидендтерді төлеу	(225 000)	
Ақша қаражатының таза сомасы қаржылық қызметтен	(1 377 604)	(2 232 053)
<i>валюта бағамдары өзгеруінің Әсері</i>	(128)	(104)
Жалпы өзгерту үшін ақшалай қаражаттың есепті кезең	247 602	39 035
Ақша қаражаттары мен баламалары		
Кезең басындағы	203 191	164 156
Жылдың соңындағы	450 793	203 191

Басқарма төрағасы

Бас бухгалтер

Есенжолов Е.Т.

(тегі, аты, әкесінің аты)

Шарипова М.С.

(тегі, аты, әкесінің аты)

АО "Астана-Энергия"

2017 жылдың 31 желтоқсанына аяқталған ақша қаражатының қозғалысы туралы есеп (жанама әдіс)

(мың теңгемен)

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
I. Операциялық қызметтен түскен ақша қаражатының қозғалысы		
<i>Салық салынғанға дейінгі пайда (залал)</i>	8 386 588	6 005 646
Негізгі құралдар мен материалдық емес активтердің амортизациясы мен құнсыздануы	1 602 099	1 388 450
Сауда және өзге дебиторлық берешектің құнсыздануы	(193 151)	(590 782)
Қаржыландыру бойынша шығыстар (кірістер)	(30 223)	
Кейінге қалдырылған салықтар бойынша кірістер (шығыстар)	(301 950)	(120 239)
Іске асырылмаған оң (теріс) бағамдық айырма	(16)	(100)
Жалпы жиынтық пайданың (залалдың) өзге ақшалай емес операциялық түзетулері	245 565	350 684
<i>Жалпы жиынтық пайданы (залалды) түзету жиыны, барлығы</i>	1 322 324	1 028 013
Қордағы өзгерістер	(922 787)	453 078
Резервтің өзгерістері	8 010	776
Сауда және өзге дебиторлық берешектегі өзгерістер	(1 415 959)	(163 971)
Сауда және өзге кредиторлық берешектегі өзгерістер	(2 102 370)	(849 062)
Салықтар мен бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер бойынша берешектегі өзгерістер	111 031	503 875
Өзге де қысқа мерзімді міндеттемелердегі өзгерістер	(108 708)	(61 851)
Операциялық активтер мен міндеттемелердің қозғалысы жиыны, барлығы	(4 430 783)	(117 155)
Төленген сыйақылар		220 725
Төленген табыс салығы	1 353 102	1 034 403
Операциялық қызметтен түскен ақша қаражатының таза сомасы	6 631 231	8 171 632
II. Инвестициялық қызметтен түскен ақша қаражатының қозғалысы		
1. Ақша қаражатының түсуі, барлығы		
оның ішінде:		
негізгі құралдарды өткізу		
2. Ақша қаражатының шығарылуы, барлығы	5 005 897	5 900 440
оның ішінде:		
негізгі құралдарды сатып алу	5 004 123	5 900 440
материалдық емес активтерді сатып алу	1 774	
3. Инвестициялық қызметтен түскен ақша қаражатының таза сомасы	(5 005 897)	(5 900 440)
III. Қаржы қызметінен түскен ақша қаражатының қозғалысы		
1. Ақша қаражатының түсімі, барлығы	30 223	
оның ішінде:		
алынған сыйақылар	30 223	
2. Ақша қаражатының шығарылуы, барлығы	1 407 827	2 232 053
оның ішінде:		
қарыздарды өтеу	1 134 326	2 011 328
сыйақы төлеу	48 501	220 725
дивидендтерді төлеу	225 000	
3. Қаржы қызметінен түскен ақша қаражатының таза сомасы	(1 377 604)	(2 232 053)
4. Валюта айырбастау бағамының теңгеге әсері	(128)	(104)
5. Ақша қаражатының артуы +/- азаюы	(247 602)	39 035
6. Есепті кезеңнің басына ақша қаражаты мен олардың баламалары	203 191	164 156
7. Есепті кезеңнің аяғындағы ақша қаражаты мен олардың баламалары	450 793	203 191

Басқарма төрағасы

Бас бухгалтер

Есенжолов Е.Т.

(тегі, аты, әкесінің аты)

Шарипова М.С.

(тегі, аты, әкесінің аты)

АО "Астана-Энергия"

2017 жылдың 31 желтоқсанына капиталдағы өзгерістердің есептілігі

(мың теңгемен)

Компанияның капиталы

	Жарғылық капитал	Қосымша төленген капитал	Резерв	Бөлінбеген пайда	Барлығы	Жалпы капитал
Өткен жылдың 1 қаңтарындағы сальдо	8 066 107	361 528		11 457 506	19 885 141	19 885 141
Қосымша есеп бойынша КЖН 2014 жылы жыл ішіндегі Жиынтық кіріс				18	18	18
негізгі құралдарды қайта Бағалау меншік иелерінің Жарналары			183 506	4 778 413	4 778 413	4 778 413
меншік иелерінің Жарналары	218 529	(218 529)			183 506	183 506
Жылдың 1 қаңтардағы жағдай сальдо	8 284 636	142 999	183 506	16 235 937	24 847 078	24 847 078
жыл ішіндегі Жиынтық кіріс	-	-		6 608 660	6 608 660	6 608 660
Өсуі, негізгі құралдарды қайта бағалау			(240)		(240)	(240)
қайта бағалаудан амортизацияны Аудару негізгі құралдардың			(1 201)		(1 201)	(1 201)
Дивидендтерді төлеу				(225 000)	(225 000)	(225 000)
негізгі құралдарды қайта Бағалау меншік иелерінің Жарналары				-	-	-
Жылдың 31 желтоқсандағы жағдай бойынша	8 284 636	142 999	182 065	22 619 597	31 229 297	31 229 297

Басқарма төрағасы

Есенжолов Е.Т.

(тегі, аты, әкесінің аты)

Бас бухгалтер

Шарипова М.С.

(тегі, аты, әкесінің аты)

1. ҚОҒАМ ТУРАЛЫ АҚПАРАТ

«Астана-Энергия» Акционерлік қоғамы (бұдан әрі – Қоғам) - Қазақстан Республикасының резиденті (бұдан әрі - ҚР) болып табылады, 2004 жылдың 4 қарашасында Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде, заңды тұлға болып тіркелген. БСН 041140002811.

Заңды және нақты мекен-жайы: ҚР, Астана қаласы, Алматы ауданы, Промзона, ТЭЦ-2.

«Астанаэнергосервис» АҚ (бұдан әрі Акционер) жалғыз акционері болып табылады.

Компаниясының негізгі қызметі Астана қаласы бойынша электр энергиясын және электр және жылумен жабдықтау, жылу энергиясымен өндіру болып табылады. Қоғамның құрылымдық бөлімшелері ЖЭО-1 және ЖЭО-2 болып табылады. Компания Астана қаласында жылу жалғыз жеткізуші болып табылады, бұл шын мәнінде орай - «Табиғи монополиялар туралы» Қазақстан Республикасының Заңымен (бұдан әрі Заң) реттеледі. Операциялық қызмет Табиғи монополияларды реттеу және Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігі (Бұдан әрі - Комитет) бәсекелестікті қорғау комитетінің консультациялар үйлестіру және салынуға тиіс компания жылу энергиясын өндіру үшін тарифтерді Заңына сәйкес жүзеге асырылды. «Астанатеплотразит» АҚ (бұдан әрі - Теплотранзит) АҚ және «Астана-Аймақтық Электржелілік Компаниясы» АҚ (бұдан әрі - АРЭЖ): энергетикалық тасымалдау қызметтерін көрсететін, және байланысты тараптар - басты сатып алушылар «Астанаэнергосбыт» ЖШС (бұдан әрі Энергосбыт) болып табылады.

2017 жылға қызметкерлердің орташа саны 1434 адамды құрайды (2016 жылы - 1410 адам).

2. ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІ ҰСЫНУ НЕГІЗІ

2.1. Қаржылық есептілікті дайындау негіздері

Компанияның қаржылық есептілігі 2017 жылғы 28 маусымдағы Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің № 143 бұйрығымен бекітілген «Тізімді және жылдық нысандарды бекіту туралы» бұйрығына сәйкес ҚЕХС бойынша бұрын қабылданған стандарттар мен түсіндірмелерді қоса алғанда, қоғамдық мүдделі ұйымдар (қаржы ұйымдарын қоспағанда) жариялауға арналған қаржы есептілігі Халықаралық қаржы есептілігінің стандарттарына (ХҚЕС) сәйкес дайындалды.

2.2. Басшылықтың бағалауы мен жорамалдары

Қаржылық есептілікті дайындау сметасын және қаржылық есеп және міндеттемелер мен кезеңнің қаржы есептілігінде және пайда немесе залал ұсынылған сомаларды күніндегі шартты активтер мен міндеттемелерді ашуға аталатын активтер сомасын қатысты жорамалдарды дайындауды пайдалануды талап етеді. Неғұрлым маңызды бағалаулар негізгі құралдардың қызмет және тозу шарттарына, күмәнді борыштар бойынша, мерзімі кейінге калдырылған салықтар анықтау жатады.

Бағалаулар мен жорамалдар тұрақты қаралып отырады. есептік бухгалтерлік бағалаулардағы өзгерістер қайта қарау екі ағымдағы және болашақ кезеңдерге әсер ететін болса, қайта қарау осы кезеңге ғана әсер немесе өзгерту және болашақ кезеңдерде кезеңінде, егер сметалық қарастырылатын кезеңде танылады.

Болжамдар мен бағалаулар қатысты белгісіздік сияқты бағалаулар мен жорамалдарға жататын болашақта активтер мен міндеттемелердің баланстық құнына түзетулерді әкелуі мүмкін.

2.3. Функционалдық және таныстыру валютасы

Компанияның қаржы есептілігінің функционалдық валютасы мен валютасы теңгені құрайды. Теңге - Компанияның функционалдық валютасы, себебі ол Компаниядағы оқиғалар мен жағдайлардың экономикалық мәнін көрсетеді.

Қаржылық есептіліктегі барлық сомалар, егер басқаша көрсетілмесе, мың теңгеге дейін дөңгелектенді. Шетел валютасында көрсетілген қаржы есептілігінің баптары:

31.12.2016ж. жағдай бойынша:

АҚШ доллары - 1 АҚШ долларына 333.29 теңге курс бағамымен;
евро - 1 евроға 352.42 теңге курс бағамымен;
ресейлік рубль - 1 российский рубліне 5.43 теңге курс бағамымен.

31.12.2017ж. жағдай бойынша:

АҚШ доллары - 1 АҚШ долларына 332.33 теңге курс бағамымен;
евро - 1 евроға 398.23 теңге курс бағамымен;
ресейлік рубль - 1 российский рубліне 5.77 теңге курс бағамымен.

2.4. Бизнесің үздіксіздігін қамтамасыз ету принципі

Қоса беріліп отырған қаржылық есеп Компанияның жақын болашақта жұмыс істейтіндігі және одан әрі жалғасатындығын ескере отырып дайындалды. Егер ілеспе қаржылық есептілікте үздіксіздік қағидаты негізінде жұмыс істей алмайтын болса, онда қандай да болмасын түзету талап етілмейді. Компанияның қаржылық есептілігіне ықтимал түзетулер енгізілуі мүмкін болғанда, оларды көрсету қажеттілігі айқын болады және олардың сандық құндылығын сенімді бағалау мүмкін болады.

2.5. Есептеу қағидасы

Қоса беріліп отырған қаржылық есептілік есептеу қағидасына сәйкес дайындалады. Есепке алу қағидаты операциялық қызметтің нәтижелерін, сондай-ақ Қоғамның экономикалық қызметінің нәтижесі болып табылмайтын, бірақ оның қаржылық жағдайына әсер ететін оқиғаларды төлем уақытына қарамастан, олардың орындалу фактілерін мойындау арқылы қамтамасыз етіледі. Операциялар мен оқиғалар бухгалтерлік жазбаларда көрсетіледі және олар жататын кезеңдердің қаржылық есептілігіне енгізіледі.

2.6. Қаржылық есептіліктің элементтерін мойындау

Қоса беріліп отырған қаржы есептілігінде қаржы есептілігінің элементтерінің анықтамасына сәйкес келетін барлық операцияларды және оқиғаларды және оларды тану шарттарын қамтиды:

- Қоғам осы объектімен байланысты кез-келген экономикалық пайдаға (немесе жоғалуға) келетініне сенімді.
- Нысанда сенімді түрде өлшенетін мән немесе бағалау бар.

Қаржылық есептіліктің барлық элементтері ілеспе бухгалтерлік баланста және пайдалар мен залалдар туралы есепте мақалалар түрінде ұсынылған. Қаржылық есептіліктің бірнеше элементтерін бір бапқа шоғырландыру Компания қызметіндегі олардың сипаттамаларын (функцияларын) ескере отырып жасалды.

2.7. Көрсетілі тізбегі

Қаржылық есептіліктегі баптарды ұсыну және жіктеу бір кезеңнен кейінгі кезге дейін сақталады. Қаржылық есептіліктің ұсынылуына елеулі шолу қаржы есептілігін ұсытудағы өзгерістердің қажеттілігін талап етуі мүмкін. Компания ұсынылған қаржылық есептілікке тек қана өзгертілген тұсаукесер нысаны қаржы есептілігін пайдаланушылар үшін сенімді әрі маңызды болып табылатын жағдайда ғана өзгертеді және қайта қаралған құрылым сақталуы мүмкін және ақпараттың салыстырмалылығы әсер етпейді.

2.8. Бір бірімен есеп айырысу

Компания кез келген стандартта рұқсат етілген немесе қажет болған жағдайларды қоспағанда, активтер мен міндеттемелерді, кірістер мен шығыстарды есепке алмайды.

2.9. Шығын базасы

Қоса беріліп отырған қаржылық есептілік тарихи күн негізінде жасалды.

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ НЕГІЗГІ ЕРЕЖЕЛЕРІ

Компания 2017 жылға арналған қаржылық есептілікті дайындау кезінде активтердің, міндеттемелердің және капиталдың барлық түрлеріне қатысты әрі қарай есепке алынды.

3.1. Ақша қаражаттары мен оның баламалары

Қолма-қол ақша қолма-қол және қолма-қол ақша. Ақшалай қаражаттардың баламалары қысқа мерзімді жоғары өтімді инвестициялар болып табылады, олар өтеу мерзімі үш айдан аз ақша қаражатының белгілі мөлшеріне айналуға дайын және құнының өзгеруіне елеусіз байланысты.

3.2. Қаржылық құралдар

Қаржы құралдарын бастапқы таңу

Компания қаржы құралы бойынша келісімшарттың тарабы болған кезде қаржылық активтер мен міндеттемелерді таниды.

Қаржылық активтер мен міндеттемелер бастапқыда пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланбаған қаржы активтері мен міндеттемелері, қаржы активін немесе міндеттемесін сатып алуға немесе шығаруға тікелей қатысты операциялық шығындар бойынша әділ құн бойынша ескеріледі.

Қаржылық активтер

Компания өзінің қаржылық активтерін ХҚЕС (IAS 39) қолдану аясына жатқызады:

- пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтері;
- несиелер мен дебиторлық берешек;
- өтеуге дейін ұсталатын инвестициялар;
- сату үшін қолда бар қаржы активтері.

Компанияның қаржы активтері келісімшарт бойынша ақшалай, сауда дебиторлық берешек және дебиторлық берешекті қамтиды.

Кредиттер мен дебиторлық берешек

Кредиттер мен дебиторлық берешек - белсенді нарықта бағаланбайтын тіркелген немесе анықталатын төлемдері бар туынды емес қаржы активтері. Бастапқы бағалаудан кейін несиелер мен дебиторлық берешек құнсыздану резервін шегере отырып тиімді пайыздық мөлшерлемені пайдалана отырып амортизацияланған құны бойынша есепке алынады. Амортизацияланған құн сатып алу кезінде туындаған жеңілдіктер мен сыйақыларды есепке ала отырып есептеледі және тиімді пайыздық мөлшерлеменің және транзакциялық шығындардың ажырамас бөлігі болып табылатын комиссияларды қамтиды. Тиімді пайыздық мөлшерлемені пайдалану арқылы амортизация пайда немесе залалдағы қаржыландырудан алынатын табысқа қосылады. Құнсыздануға байланысты шығындар басқа да шығыстарға қосылады.

Әділ құн

Әділ құн - бұл қаржы құралын сату кезінде алынуы мүмкін немесе нарықтық қатысушылар арасында ерікті негізде мәміле жасау міндеттемесін беру кезінде төленетін баға.

Ұйымдастырылған қаржы рыноктарында белсенді түрде айналысқа түсетін қаржы активтерінің әділ құны есептік күнгі жұмыс күнінің соңында сатып алуға арналған нарықтық баға белгілеулер негізінде анықталады. Нарықта бағаланбайтын инвестициялар үшін әділ құн әртүрлі бағалау әдістерін қолдану арқылы анықталады. Мұндай әдістер коммерциялық негізде жасалған ең соңғы мәмілелер бағасын пайдалануды қамтиды; Ұқсас құралдардың ағымдағы нарықтық құнын пайдалану; Ақшалай қаражаттардың дисконтталған ағындарын дисконтталған талдау және опциондық баға белгілеу.

Бір бірімен есеп айырысу

Қаржылық активтер мен міндеттемелер бір-бірімен есепке алынады және алынған сома танылған сомаларды есепке алудың заңды негізі және тараптардың нетто-негізде есепке алу ниеті немесе активті іске асыру және міндеттемені бір мезгілде орындау үшін болған жағдайда баланста көрсетіледі.

Қаржылық активтердің құнсыздануы

Әр есептік кезеңнің соңында Компания қаржылық активтің немесе қаржы активтерінің құнсыздануының объективті дәлелдерінің болуын бағалайды. Қаржы активтерін егер қаржы активі немесе топтық құнсызданған деп есептелсе, құнсызданудың объективті белгілері сенімді бағалана ақша қаражатының болашақ ағындарының туралы әсерді бағалау мүмкін активтің («шығын оқиғалар») бастапқы танудан кейін орын алған бір немесе бірнеше оқиғалардың нәтижесінде бар Қаржылық актив немесе қаржылық активтер тобы. Қаржы активтерін қаржылық актив немесе активтер тобы мынадай шығын оқиғалары туралы активтің белгілі иегері атанды қатысты объективті дәлелі: эмитент (борышқор) айтарлықтай қаржылық қиындықтарды, келісім-шартты бұзу, мысалы, бас тартқан немесе пайыздық немесе негізгі төлемдерді төлеуден жалтарған; Қарыз алушының банкроттық немесе қаржылық қайта ұйымдастырылу ықтималдығы; Кредитордың қандай да бір өзге жағдайларда шешпеген қарыз алушының қаржылық қиындықтарымен байланысты экономикалық немесе заңдық себептер бойынша кредитордың жеңілдікті шарттарын беру. Бұл айғақтары, сондай-ақ осындай берешек көлемінің өзгеруі ретінде, атап айтқанда, қаржы құралының болжамды ақша қаражатының болашақ ағындарының, айқындалған азаюын болуын көрсететін бақыланатын деректер немесе қарыздарын төлеуге өз міндеттемелерін орындамау орындалмауымен арақатысты ұлттық немесе жергілікті экономикалық жағдайлар болып табылатын үлестік құралына инвестиция құнсызданудың объективті дәлелі эмитент жұмыс істейтін техникалық, нарықтық, экономикалық немесе құқықтық ортаға қолайсыз әсері бар елеулі өзгерістер туралы ақпаратты камтиды, және үлестік құралына инвестиция құны өтелмеуі мүмкін екенін көрсетеді.

Амортизацияланған құн бойынша ескерілетін қаржы активтері үшін, компания бірінші дербес маңызы жоқ қаржы активтері бойынша жеке-жеке немесе ұжымдық құнсызданудың объективті белгілері дербес мағынаға ие қаржы активіне қатысты жеке бағалайды. Компания қатысты құнсызданудың объективті дәлелдер жоқ жеке екеуіне де ие және өзінің мәні бар емес, қаржы активін бағаланады деп тапса, ол кредиттік тәуекелдің ұқсас сипаттамалары бар қаржы активтерінің тобына активті камтиды және жиынтық негізде олардың құнсыздануын бағалайды. Жске танылатын немесе құнсызданудан болған шығын танылады жалғастыруда құнсызданудың жиынтық бағалауға енгізілген жоқ құнсызданудан активтерді бағаланады.

Онда объективті шығын сипаттамалары құнсызданудан несиелер мен дебиторлық берешек болып табылады немесе амортизацияланған құны шығын өтеуге дейін ұсталатын инвестициялар болып табылады. Егер таза активтер құнының арасындағы айырма және (әлі болашақ кредиттік шығындарды шеккен жоқ қоспағанда) болжанатын болашақ ақша ағындарының ағымдағы құны ретінде анықталады егер қаржы активі тиімді пайыздық мөлшерлеме бойынша түпнұсқа бойынша, активтің баланстық құны тікелей немесе резерв шотын арқылы азайтылуы тиіс. Құнсызданудан болған залал пайда немесе залал кезеңде құнына қосылады.

Шығын, құнсызданудан болған азаяды актив құнынан кейінгі кезеңде және осы төмендеуі объективті тану құнсыздану кейін орын алған оқиғаға (мысалы, өсіп тұтынушы кредиттік рейтингі) байланысты болуы мүмкін болса, бұрын танылған шығын, құнсызданудан болған резерв шотын түзету арқылы қалпына келтіріледі. қаржылық активтің құны кейіннен қалпына келтірілсе болашақ есептен шығару болса, қалпына келтіру кезеңдегі пайда немесе шығын туралы есепте шығыс ретінде есептеледі.

Қаржы активін тануды тоқтату

Қаржы активі (немесе, қажет болса, қаржы активінің бөлігі немесе ұқсас қаржы активтерінің бір бөлігі) баланста танылуы тоқтатылады, егер:

- активтен ақша ағынын алу құқығы аяқталған;

- Компания активтен ақша ағындарын алу құқығын берсе не үшінші тарап «транзиттік» келісім материалдық кешіктірмей толық ақша ағындарын алынған төлеуге міндеттеме қабылдаған жағдайда; және (а) компания активтен барлық елеулі тәуекелдер мен сыйақыларды берген, не, немесе (б) Қоғамның аударылған де айтарлықтай бөлінбеген активтен барлық тәуекелдер мен пайданы, бірақ осы активті бақылауды берсе болды.

Компания активтен ақша ағындарын алу құқығын берсе не болмаса транзит келісімін жасаса және берген, не активтен барлық елеулі тәуекелдер мен сыйақыларды сақтап де активті бақылауды берсе, актив танылады Компания өткізілген активке қатысуды жалғастыруда. Бұл жағдайда Компания тиісті міндеттемені де мойындайды. Берілген актив және тиісті міндеттеме Компания сақтайтын құқықтар мен міндеттемелерді көрсететін негізде бағаланады.

Берілген актив бойынша кепілдік нысанын қабылдайтын жалғасып отырған қатысу активтің бастапқы баланстық құны мен Қоғамның талап етілуі мүмкін төлем, оның ең үлкен сомасы төмен бағаланады.

Қаржылық міндеттемелер

Компания 39 ХҚЕС (IAS) колдану аясындағы өзінің қаржылық міндеттемелерін келесі түрде жіктейді:

- пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржылық міндеттемелер;
- қарыздар мен кредиторлық берешек.

Компанияның қаржылық міндеттемелері сауда берешегі болып табылады.

Несиелер мен қарыздар

Бастапқы танудан кейінгі займдар тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін колдана отырып амортизацияланған құны бойынша көрсетіледі. Амортизацияланған құн несиені алуға байланысты кез-келген шығындарды, сондай-ақ несиені өтеуге байланысты жеңілдіктер мен сыйақыларды ескере отырып есептеледі.

Қарыздар қысқа мерзімді міндеттемелер ретінде жіктеледі, егер Компания есепті күннен кейін кемінде 12 ай ішінде төлемді кейінге қалдыруға сөзсіз құқығы болмаса.

Осындай активтің бөлігі ретінде құрылыс салуға немесе білікті активтерді өндіруге тікелей қатысты несиелер бойынша шығындар капиталдандырылады. Басқа да қарыздар бойынша шығындар олар туындаған кезде қаржыландыру шығыны ретінде кезеңнің пайдасы немесе залалы ретінде танылады.

Бастапқы танудан кейінгі сауда кредиторлық берешек тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін пайдалана отырып амортизацияланған құны бойынша есепке алынады.

Кірістер мен шығыстар міндеттемелерді тануды тоқтату немесе олардың құнсыздануы танылған кезде, сондай-ақ амортизация процесінде танылған пайда немесе залал құрамында көрсетіледі.

Қаржы міндеттемесінің тануды тоқтату

Міндеттеме орындалған немесе жойылған немесе мерзімі кезде қаржылық міндеттеме тануды тоқтату.

Егер қолданыстағы қаржылық міндеттеме өзгеше жағдайларда сол бір кредитор үшін басқа міндеттемеге ауыстырылса немесе қолда бар міндеттеме талаптары айтарлықтай өзгертілгенде, мұндай ауыстыру немесе өзгерту бастапқы міндеттемені және жаңа міндеттемені тануды ал тиісті баланстық құнындағы айырма пайда мойындалған кезде мен шығындар кезең тоқтату ретінде қарастырылады,

3.3. Қорлар

Сатып алу кезінде босалқылар өзіндік құнынан, кез келген сауда жеңілдіктері мен қайтаруларды шегеріп тастағанда, салықтық жеңілдіктер мен басқа да ұқсас баптар мәлімдеді, және импорт (кедендік) міндеттерін және сатып алуға байланысты басқа да салықтар кіреді, тасымалдау (жеткізу) байланысты шығындар, түсіру және өңдеу шығындары көрсетіледі жүк және тауар-материалдық қорлардың сатып алумен тікелей байланысты басқа да шығындар, және қарыздар бойынша шығындарды қамтымайды.

Тауарлық-материалдық қорлар бағаның төмен болуына және таза сатудың мүмкін болатын құнына бағаланады. Босалқылардың өзіндік құнын есептеу үшін Компания орташа өлшеу әдісін пайдаланады. Сатып алынатын ықтимал таза сату - қаржылық және шаруашылық қызметтің қалыпты жүргізілуінде болжанатын сату бағасы, аяқталу және жою үшін күтілетін кез-келген ықтимал шығындардан басқа қолданылады.

3.4. Негізгі құралдар

Жылжымайтын мүлік және жабдықтар бастапқыда төленген өтелмейтін салықтар мен алымдар және оның мақсаты бойынша пайдалану үшін дайын болуы активті күйге келтіруге тікелей жатқызылған кез келген басқа шығындарды қоса алғанда, іс жүзінде оларды сатып алу (құру) туралы шеккен барлық қажетті шығындарды, оның ішінде, құны бойынша көрсетіледі. Актив ретінде Бастапқы танудан кейін, жылжымайтын мүлік объектісі бастапқы құн кез келген жинақталған амортизация және құнсызданудан болған жинақталған шығындарды асырылады. Амортизация мерзімін пайдалы өміріндегі теңбе-тең негізде негізінде алынады. Негізгі құралдардың өтелетін сомасы баланстық құнынан кем емес екендігінің белгілері бар болса, онда өтелетін құны бағаланады және құнсызданудан болған залалдарды танылады.

Компания негізгі құралдардың келесі пайдалы қызмет мерзімін пайдаланады:

**2017 ЖЫЛДЫҢ 31 ЖЕЛТОҚСАН КҮНІНЕ АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ
ЕСКЕРТУЛЕР
(ЖАЛҒАСЫ) (мың теңгемен)**

Негізгі құралдар топтары	Қызмет мерзімі, жыл
Ғимараттар мен құрылыстар	5-50
Инженерлік ғимараттар, құбырлар	5-50
Кабельдік, электр желілері	10-25
Машиналар, крандар, қазандықтар және басқа жабдықтар	3-25
Көлік құралдары	7-15
Офистік жиһаз және кеңсе техникасы	4-10

Әрбір ауқымында пайдалы қызмет мерзімі осындай активтермен жұмыс тәжірибесінің негізінде Компания басшылығының бағалау негізінде анықталады. Пайдалы қызмет мерзімі Қоғамның өзі немесе бағалаушы айқындауы мүмкін. қажет болған жағдайда пайдалы қолдану мерзімдері мен амортизация әдістері әрбір қаржы жылының соңында қайта қаралуға және мерзімін түзетіледі.

Тіркелген активтер бойынша кейінгі шығыстар Компания активтен байланысты болашақ экономикалық пайда алу мүмкін болуы ықтимал болып және оның құны сенімді өлшенуі мүмкін болса ғана құнын арттыру. Барлық басқа шығындар олар пайда болған кезеңдегі шығыстар ретінде танылады.

(Объектінің құнын арттыру) (ұлғайту) арттыруға ғана шығындарды қажет капиталдандырылған бастапқыда бекітілген құралдарды көрсеткіштерінің (пайдалы өмір сүру, электр энергиясының сапасын қолдану, т.б.) нормативтік істеуін алды.

Негізгі құралдарды есептен шығару кәдеге жарату бойынша орын немесе ешқандай болашақ экономикалық пайдалар оны пайдаланудан немесе шығып қалуынан күтілуде кезде (Таза түсімдер мен активтің баланстық құны арасындағы айырма ретінде есептелген) активті есептен шығарудан туындайтын пайда немесе залал актив алынып тасталады онда есепті кезең үшін жиынтық кіріс туралы есепте қосылады.

3.5. Орнату үшін негізгі құралдардың компоненттері

Орнату үшін негізгі құралдардың компоненттері резервтік сипатта, жабдықтың техникалық жұмысын қамтамасыз ететін құрылғылар болып табылады. Қосалқы активтер мен құрылғылардың ең аз мөлшеріне шектеу техникалық стандарттарға сәйкес белгіленеді. Бастапқы тану үшін негізгі құралдардың құрамдас бөліктері оларды сатып алу үшін іс жүзінде шеккен барлық шығыстарды қамтитын өзіндік құн бойынша танылады. Орнату үшін негізгі құралдардың құрамдас бөліктері қажет болған жағдайда немесе ықтимал пайдалану мерзімінің аяқталуына байланысты есептен шығарылады.

3.6. Материалдық емес активтер

Материалдық емес активтер алу кезінде оларды сатып алу құны бойынша есепке алынады. Бастапқы танудан кейін материалдық емес активтер жинақталған амортизация мен жинақталған құнсызданудан болған шығындарды шегере отырып, өзіндік құн бойынша ескеріледі.

Материалдық емес активтердің пайдалы қызмет мерзімі шектеулі немесе анықталмаған болуы мүмкін.

Материалдық емес пайдалы қазбалар осы кезең ішінде амортизацияланады және осы материалдық емес активтің құнсыздану белгілері болған жағдайда құнсыздану жағдайында бағаланады.

Тозу активтердің пайдалы қызмет мерзімін бағалаудың бірыңғай (түзетілген) әдісінің негізінде есептеледі.

Материалдық емес активтердің пайдалы қызмет ету мерзімі мынадай:

	Қызмет мерзімі, жыл
Бағдарламалық жасақтама	5 – 7

Ақырғы пайдалы қызмет мерзімі бар қоғамың материалдық емес активтер үшін амортизация кезеңі мен әдісі әрбір қаржы жылының кем дегенде соңында қаралады. Күтілетін пайдалы мерзімінің немесе активте енгізілген болашақ экономикалық пайдаларды тұтынудың болжамды құрылымының өзгеруі тиісті ретінде, амортизация мерзімін немесе әдісін өзгеріс ретінде қаржылық есептілікте танылған және есептік бухгалтерлік бағалаулардағы өзгерістер ретінде қарастырылады. Мерзімі шектеулі материалдық емес активтер бойынша амортизациялық аударымдар материалдық емес активтің функциясына сәйкес келетін шығыстар санатындағы табыс туралы есепте танылады.

Кіріс немесе шығыс материалдық емес активті тануды тоқтатумен, шығарудан түскен таза түсімдер арасындағы айырма мен активтің баланстық құны ретінде өлшенеді және актив бұдан былай қаржы есептілігінде танылған кезде пайдада немесе залалда танылады туындайтын залалдар.

3.7. Резервтер - міндеттемелер

Резервтер - Компанияның өткен оқиғаның нәтижесінде туындаған ағымдағы міндеттемелері (бұрынғы оқиғалардан заңды немесе жүктелген міндеттемелер) бар болған кезде, сондай-ақ ол міндеттеме және міндеттеме сенімді бағалауды орындау мақсатында экономикалық пайдасы бар ресурстарды шығару мүмкіндігі болған жағдайда міндеттемелер танылған .

ақшаның уақытша құнының әсері елеулі болса, резервтер ақшаның уақытша құнының ағымдағы нарықтық бағасын және тиісті, міндеттемеге тән тәуекелдерді көрсететін салық салуға дейінгі ставка бойынша күтілетін болашақ ақша ағындарын дисконттау арқылы анықталады. уақыт өткеннен байланысты резерв жеңілдік өсуін пайдаланған кезде қаржыландыру шығыстары ретінде танылады.

3.8. Кірістер мен шығыстар

Кірістер компанияның шаруашылық операциялары бойынша экономикалық пайданы алуға қабілетті болуы мүмкін және табыс сомасы сенімді түрде бағалануы мүмкін болған кезде танылады. Сатудан түскен кірістер жанама салықтардан шегеріледі.

Жылу және электр энергиясын өндіруден түсетін табыс Компанияның, көлік қызметтерін көрсететін ұйымдардың электр және жылу энергиясын жеткізу кезінде есептеу әдісімен танылады.

Жылу энергиясына арналған тарифтер «шығындар плюс» жүйесіне негізделеді, яғни қызмет құнын білдіретін қызметтердің плюс маржасы, бұл ретте Агенттіктің арнайы есептеріне сәйкес, ҚЕХС-ны есепке алудан айырмашылығы бар.

Тауарларды сатудан түсетін табыс, егер табыстың нақты мөлшерінің жоғары дәрежеде бағалануы мүмкін болса, жылжымайтын мүлік сатып алушыға және тиісті тәуекелдерге ауысқан кезде танылады.

Қызмет көрсетуден түсетін табыс есеп беру күніндегі мәміленің аяқталу кезеңі сенімді түрде анықталуы мүмкін болған кезде, түсімнің сомасы сенімді түрде өлшенуі мүмкін.

Операциялық емес кіріс айыппұлдар мен өсімпұлдар түріндегі кірістерді, оң бағамдық айырмашылықты және басқа да операциялық емес кірісті қамтиды.

Есептеу әдісіне сәйкес, кірістер олар пайда болатын кезеңде, егер Компания болашақтағы пайданы сенімді түрде өлшеуге болатыны ықтимал болса, танылады.

Пайда табысы қаржы құралының күтілетін кезеңі ішінде қаржы активінің таза қаржылық жағдай туралы есептік құнына болжанатын ақшалай қаражаттардың болашақ ағындарын дисконттау мөлшерлемесі болып табылатын тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін қолдана отырып, сыйақы есептеу кезінде танылады.

Шығыстар ақшалай қаражат қашан төленетініне қарамастан, тиісті инвентаризация немесе қызмет көрсетулерді нақты алған кезде есепке алынады және қаржы есептілігінде олар жататын кезеңде көрсетіледі.

3.9. Табыс салығы

Жыл ішіндегі табыс салығы ағымдағы және кейінге қалдырылған салықты қамтиды.

Ағымдағы салық төлем Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес есептелген және салық салу мақсаттары үшін тиісті түзетулер енгізілгеннен кейін, пайда мен шығындар шотына енгізілген деректерге негізделген.

Кейінге қалдырылған салық баланстық әдісін қолданып есепке және олар іске асырылатын болады, бұл ақылға қонымды ықтималдығы бар қандай дәрежеде, активтер мен міндеттемелер және ілеспе қаржылық есептілікте көрсетілген, олардың ұсынылған сомаларды салық базасы арасындағы айтарлықтай барлық уақытша айырмашылықтар салық әсерін көрсетеді отыр. кейінге қалдырылған салық активтерінің ағымдағы құны әрбір есепті күнге қайта қаралады және ол жеткілікті салық салынатын табыс кейбір немесе барлық тұтастай кейінге қалдырылған активтер деді жүзеге асыруға мүмкіндік беретін, алынған болады деп, енді мүмкіндігі бар дәрежеде азаяды.

Кейінге қалдырылған салық активтері мен міндеттемелері есепті күнгі жағдай бойынша енгізілді, бұл салық ставкаларын (және салық заңнамасының) негізінде активті іске асыру немесе міндеттемені өтеу кезінде жылы қолдануға күтілетін салықтық ставкалар бойынша бағаланады. Іс жүзінде немесе енгізілген.

Ағымдағы және кейінге қалдырылған салықтар пайда немесе залалдан тыс танылған баптарға жататын болса, пайда немесе шығыннан тыс танылады. Тиісінше, танылған баптарға жататын ағымдағы және кейінге қалдырылған салық:

А) басқа жиынтық табыста басқа толық табыс арқылы тануға жатады;

В) тікелей капиталда тікелей капиталда танылуы тиіс.

ағымдағы салық активтері мен міндеттемелері мен кейінге қалдырылған салықтар өзара есепке алуға заңды құқығы бірдей салық төлеушінің және қоғам-дене мемлекеттік кірістер қатысты болса, кейінге қалдырылған салық активтері мен кейінге қалдырылған салық міндеттемелері, есепке алынады.

3.10. Шетел валютасындағы операциялар

Шетел валютасындағы бастапқыда сол күні функционалдық валюта бағамының жазылады. Шетел валютасында көрсетілген ақшалай активтер мен міндеттемелер есепті күнгі жағдай бойынша айырбас бағамы бойынша қайта есептеледі. 21XҚЕС (IAS) шетелдік валютадағы тарихи құн бойынша бағалайды. Ақшалай емес баптар көзделген жағдайларды қоспағанда, пайда мен шығындар шотына қабылданады. Барлық айырмашылықтар бастапқы операция жасалған күнгі айырбастау бағамын пайдалана отырып қайта есептеледі. шетелдік валютадағы әділ құны бойынша бағаланатын ақшалай емес баптар әділ құн айқындалған күнгі айырбастау бағамын пайдалана отырып қайта есептеледі.

3.11. Зейнетақы, әлеуметтік салық, әлеуметтік аударымдар бойынша міндеттемелер

Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес Компания өз қызметкерлерінің жалақысының 10% -ын зейнетақы қорына міндетті зейнетақы жарналары ретінде сақтайды. Зейнетақы жарналары қызметкерлердің міндеттемелері болып табылады және Компанияның зейнеткерлікке шыққаннан кейін қызметкерлерге төлеуге ағымдағы немесе болашақ міндеттемесі жоқ.

ҚР заңнамасына сәйкес Қоғам қызметкерлердің салық салынатын табысының 5% -ы әлеуметтік салықты 11% және әлеуметтік аударымдар бойынша есептейді.

Міндетті кәсіби зейнетақы жарналарын жыл ішінде зиянды (ерекше зиянды) еңбек жағдайында жұмыс істейтін қызметкерлердің пайдасына аудару 2017 жылғы 31 желтоқсандағы Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес жүзеге асырылады.

3.12. Шартты активтер мен шартты міндеттемелер

Өткен оқиғалардан болатын ықтимал актив ретінде пайда болатын шартты актив, тек бір немесе бірнеше болашақ оқиғалардың басталуымен немесе пайда болғанымен расталады, қаржы есептілігінде танылмайды. Шартты актив, экономикалық пайданың пайда болуы ықтимал болған кезде, қаржы есептілігіне түсіндірме жазбада ашылады.

Шартты міндеттемелер қаржы есептілігінде танылмайды. Экономикалық пайдалармен байланысты ресурстарды шығару мүмкіндігі екіталай болмаса, олар ашылады.

3.13. Күл үйінділерінің рекультивациялау бойынша міндеттемелер бойынша резервтер

Экологиялық заңнамасына сәйкес, компания өзінің операциялық қызметінің, аяқталғаннан кейін күл көму және мелиорациялау жою нәтижесінде қоршаған ортаға келтірілген залалды жою үшін заңды міндеттеме бар. міндеттеме өткен қызметтен түскен пайда ретінде ережелер пайдаланудан шығару және мелиорациялау шығындарды таза дисконтталған құны негізделеді. Қалдықтарды басқару жөніндегі міндеттемелер бойынша провизиялар қалпына келтіру және мелиоративтік жұмыстарды ағымдағы нормалар мен әдістеріне сәйкес техникалық-экономикалық зерттеулер мен инженерлік зерттеулер қолдау қызметінің зардаптарын Қазақстан Республикасының заңнамасына және Қоғамның тиісті бағдарламаларды ағымдағы экологиялық заңнамасын, Қоғамның түсіндіру негізінде айқындалады. зиянды өтеу құнын бағалау экологиялық талаптар мен заң түсіндіру әлеуетті өзгерістерге ұшырайды. Міндеттері мелиоративтік күл коқыс олардың туындауы ықтималдығын және олардың ықтимал дыбыс бағалау сомаларды кезде танылады. Менеджмент күл рекультивациялау үшін жауапкершілігі нарықтық бағамы қаржыландыру болып табылады, 2015 жылы 2016 жылы 10,4% және 5,2% тиімді

пайыздық мөлшерлемені пайдалану арқылы амортизацияланған құны бойынша үйінділер бағалайды. жеңілдік есептеу 2017 жылы өтеу мерзімі бар мемлекеттік облигациялар бойынша тәуекелсіз ставканы негізделген, және меллиоративтік міндеттемелерді мерзімге осы қарқынын экстраполированияланып отыр.

3.14. Кейінгі оқиғалар

Қаржылық есептілікте компанияның жағдайы туралы (түзету оқиғалары) туралы қосымша ақпарат беретін есепті жылдың аяқталғаннан кейін болған оқиғалар қаржы есептілігінде көрініс табады. Есепті жылдың аяғынан кейін болған және түзетілмейтін оқиғалар болып табылмайтын оқиғалар, маңызды болған жағдайда, қаржылық есептілікке түсіндірме жазбада ашылады.

3.15. Байланысты тараптармен операциялар

Байланысты тараптарға қатысушылар, еншілес және тәуелді ұйымдар, Қоғамның негізгі басқарушы қызметкерлері және басқа да байланысты тараптар бақылайтын ұйымдар жатады. Тараптардың өзара байланысы басқарушылық және қаржылық шешімдер қабылдауына айтарлықтай ықпалын бақылау немесе басқару мүмкіндігі арқылы анықталады. Байланысты тараптар арасындағы операция - бұл төлемдерге қарамастан, байланысты тараптар арасындағы ресурстарды, қызметтерді немесе міндеттемелерді беру.

3.16. Бухгалтерлік бағалаулардағы өзгерістер және қателіктер

Компания таңдаған есеп саясаты дәйекті түрде қолданылады. Есеп саясатына өзгерістер енгізу кезінде компания мынадай есеп беру рәсімдерін пайдаланады:

- Өткен кезеңдерге қатысты тиісті түзету сомасы негізді айқындауға жатпайтын болса, өзгерістерді ретроспективті түрде қолдану керек;
- алынған кез келген түзетулер кезеңнің басындағы бөлінбеген пайданың балансына түзетулер ретінде көрсетілуі тиіс;
- Салыстырмалы ақпарат жаңа есеп саясатын көрсету үшін іс жүзінде мүмкін болған жағдайда қайта қаралуы тиіс;
- егер есеп саясатындағы өзгерістер ағымдағы немесе кез келген алдыңғы есептік кезеңдерде маңызды әсер етсе немесе кейінгі кезеңдерге елеулі әсер етуі мүмкін болса, онда Компания мынадай ақпаратты ашып көрсетуі тиіс:
 - ✓ өзгерістердің себептері;
 - ✓ ұсынылған ағымдағы және әрбір кезең үшін түзету сомасы;
 - ✓ салыстырмалы ақпаратқа енгізілген алдындағы кезеңдерге қатысты түзету сомасы; Және
 - ✓ салыстырмалы ақпараттың қайталануы немесе іс жүзінде мүмкін еместігі.

Қателер егер олар жеке немесе бірлесіп қаржы есептілігінің негізінде жасалған пайдаланушылардың экономикалық шешімдеріне әсер етуі мүмкін болса, елеулі болып саналады. Алдыңғы кезеңдегі елеулі қателіктерді түзету, оларды ашудан кейін шығарылған қаржы есептілігінің бірінші жиынтығында ретроспективті түрде жасалады.

3.17. Есеп саясатындағы өзгерістер мен ашып көрсету принциптері

Өзгерістер ХҚЕС

Жаңа стандарттар, түсіндірмелер мен түзетулер қолданыстағы стандарттарға және еңбекақы
Сипаты мен әсері әр түзетулер төменде сипатталған:

ХБЕС 7 "Ақша қаражатының Қозғалысы туралы Есеп" — "Бастама саласындағы ақпаратты ашу"

Түзетуді талап етеді ұйымдастыру раскрывала өзгерістер туралы ақпаратты міндеттемелерде негізделген қаржы қызметін қоса алғанда, өзгерту, негізделген ақша ағындарын, сондай-ақ өзгерту емес, негізделген олар (мысалы, пайда немесе залалдар өзгеруінен валюталық курстар). Компания ақпаратты, ағымдағы және алдыңғы салыстырмалы кезең.

ХБЕС 12 "пайдаға салынатын Салықтар" — "Тануды кейінге қалдырылған салық активтерінің қатысты іске асырылмаған шығындар"

Түзетулер түсіндіреді, ол ескеру болса, шектейді ли салық заңнамасы көздері салық салынатын пайдаға қарсы, ол мүмкін жасауға шегерімдер қалпына келтіру кезінде осындай вычитаемой уақытша айырма байланысты іске асырылмай шығындармен.

**2017 ЖЫЛДЫҢ 31 ЖЕЛТОҚСАН КҮНІНЕ АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ
ЕСКЕРТУЛЕР
(ЖАЛҒАСЫ) (мың теңгемен)**

Сонымен қатар, түзетулер бойынша нұсқауларды қамтиды дегенге қатысты ұйым ретінде айқындауы тиіс болашақ салық салынатын пайдаға, және сипаттайтын мән-жайлар, салық салынатын пайда көздеуі мүмкін өтеу кейбір активтердің сомада олардың баланстық құны.

Есеп саясатындағы Өзгерістер және ақпаратты ашу қағидаттары

ҚЕХС жыл Сайын жетілдіру, 2014-2016 жж.

Осы құжат келесі түзетулерді:

ҚЕХС 12 "қатысулар туралы ақпараттарды ашып көрсету басқа да ұйымдарда" - "Түсіндіру, қолдану аясын қойылатын талаптар ақпаратты ашу "ҚЕХС (IFRS) 12"

Түзетулер түсіндіруде қойылатын талаптар ақпаратты ашу " ҚЕХС (IFRS) 12, қоспағанда сипатталған мекендерде В10-В16 қатысты қолданылады қатысу үлесін ұйымның еншілес ұйым, бірлескен кәсіпорын немесе қауымдасқан ұйым (немесе оның бір бөлігін үлесті бірлескен кәсіпорын немесе қауымдасқан ұйымның), жіктеледі (немесе құрамына кететін топтың, ол жіктеледі) сатуға арналған ретінде,

Стандарттар, олар шығарылды, бірақ әлі күшіне енбеген

Төменде стандарттар мен түсініктемелер, олар шығарылды, бірақ әлі күшіне енбеген қаржылық есептілігін шығару күніне шығарылған, Компанияның, Компания осы стандарттарды қолдануды күннен бастап күшіне енеді.

ҚЕХС 9 "Қаржы құралдары"

2014 жылғы шілдеде ХҚЕС жөніндегі Кеңес шығарды соңғы редакциясын ҚЕХС 9 "Қаржы құралдары", БЕХС 39 "Қаржы құралдары: тану және бағалау" барлық алдыңғы редакциядағы ҚЕХС 9. ҚЕХС 9 біріктіреді бірге үш жобаның бөлігін есепке алу бойынша қаржы құралдары: жіктеу және бағалау, құнсыздану және хеджирлеуді есепке алу. 9 ҚЕХС қатысты күшіне енеді басталатын жылдық есепті кезеңдер 1 қаңтарынан 2018 жылдың немесе осы күннен кейін, бұл ретте мерзімінен бұрын қолдануға жол беріледі. Қоспағанда хеджирлеуді есепке алуды, стандарт ретроспективті қолданылады, бірақ салыстырмалы ақпаратты ұсыну міндетті болып табылмайды. Талаптар қатысты хеджирлеуді есепке алуды, негізінен, қолданылады перспективалы, кейбір шектелген ерекшелік.

Стандарттар, олар шығарылды, бірақ әлі күшіне енбеген (жалғасы)

ҚЕХС 15 "Түсім Шарттары бойынша сатып алушылармен"

ХҚЕС 15 шығарылды 2014 жылдың мамыр айында, ал 2016 жылы сәуір айында түзетулер енгізілді. Стандарт көздейді модель қамтитын бес кезеңнен мүмкін қатысты түсімнің шарттары бойынша сатып алушылармен. ҚЕХС сәйкес 15, түсім танылады сомасында көрсететін өтеу құқығы, ол алуы айырбасқа беруге арналған тауарларды немесе қызметтерді сатып алушыға.

Жаңа стандарт бойынша түсім ауыстырады барлық қолданыстағы талаптар ХҚЕС түсімді тану. Талап етіледі толық ретроспективті қолдану немесе модификацияланған ретроспективті қолдану үшін жылдық кезеңдер 1 қаңтардан басталатын жылдық есепті 2018 жылы немесе осы күннен кейін; бұл ретте мерзімінен бұрын қолдануға жол беріледі,

ҚЕХС-ке Түзетулер " және БЕХС 28 "Сату немесе жарна активтердің арасындағы мәмілелер инвестор мен оның қауымдасқан ұйым немесе бірлескен кәсіпорын"

Түзетулерді қарайды арасындағы қайшылық ҚЕХС 10 БЕХС 28, есепке алу бөлігінде бақылауды жоғалтудан еншілес ұйым сатылады қауымдасқан ұйымға немесе бірлескен кәсіпорынға немесе енгізеді. Түзетулер түсіндіреді, пайда немесе шығын, пайда немесе сату нәтижесінде оның жарнаның активтерді білдіретін бизнес анықтамасына сәйкес, ҚЕХС 3 мәмілеге арасындағы инвестор мен оның қауымдасқан ұйым немесе бірлескен кәсіпорын толық көлемде танылады. Дегенмен, пайда немесе шығын, пайда немесе сату нәтижесінде оның жарнаның жатпайтын активтерді білдіретін бизнес танылады шегінде ғана қатысу үлесін, қолда бар басқа да ұйым, инвестор қауымдасқан ұйымның немесе бірлескен кәсіпорын. ҚЕХС жөніндегі кеңес ота жасатқан болатын күнге түзетулердің күшіне белгісіз мерзімге, алайда ұйым қолданатын осы түзетулерді мерзімінен бұрын қолдануы тиіс, олардың келешегі бар.

ҚЕХС 2 "Жіктеу және бағалау операциялар бойынша төлемдер негізінде акциялар"

ҚЕХС жөніндегі Кеңес шығарды ҚЕХС 2 "негізінде Төлемдер акциялар", онда қарастырылады, үш негізгі аспектіні: шартының әсері ауысу құқықтарын бағалауға операциялар бойынша төлемдер негізінде акциялар есебімен ақша қаражатымен; жіктеу операциялар бойынша төлемдер негізінде акциялар шартымен есептеу нетто-негізде үшін арналмаған, тіркеліп, көзінен; есеп шарттарын өзгерту бойынша операциялар негізіндегі төлемдер акциялар оның нәтижесінде операция тоқтатады ретінде жіктелуі операциясы есептесуі ақша қаражатымен бастайды ретінде жіктелуі операциясы есептесуі үлестік құралдармен,

Қабылдау кезінде түзетулер ұйымның міндетті емес санауға ақпарат алдыңғы кезеңдер үшін, алайда, рұқсат етіледі ретроспективті қолдану кезінде қолдану жағдайында түзетулерді қатысты барлық үш аспектілерін сақтау және басқа да критерийлері. Түзетулер күшіне енеді үшін жылдық кезеңдер 1 қаңтардан басталатын жылдық есепті 2018 жылы немесе осы күннен кейін. Мерзімінен бұрын қолдануға рұқсат етіледі.

ҚЕХС 16 "Жалға алу"

ХҚЕС 16 шығарылды қаңтар 2016 жылғы алмастырады БЕХС 17 "Жалға алу", Түсіндіру КРМФО (IFRIC) 4 "болуын Анықтау келісімде белгілері" жалға беру, Түсіндіру ПКР (SIC) 15 "Операциялық жалдау — ынталандыру және Түсіндіру ПКР (SIC) 27 "мәнін Анықтау операциялар бар заңды нысаны жалға алу". 16 ҚЕХС принциптерін тану, бағалау, ұсыну және ашу туралы ақпарат жалға беру және талап етеді жалға алушылар отражали барлық жалдау шарттары пайдалана отырып, бірыңғай есепке алу моделін баланста есепке алу тәртібіне ұқсас көзделген БЕХС 17 үшін қаржылық жалдау. Стандарт көздейді екі босату деп тану үшін жалға алушыларға қатысты — активтерді жалдау құны төмен (мысалы, дербес компьютерлер) және қысқа мерзімді жалдау (т. е. жалға алу мерзімі 12 айдан аспайды). Басталатын жалға алу жалгер болады тануға қатысты міндеттеме, жалдау төлемдері (т. е. бойынша міндеттеме жалдау), сондай-ақ актив білдіретін пайдалану құқығы, базалық активі жалдау мерзімі ішінде (яғни актив нысанында пайдалану құқығы). Жалға алушылар міндетті тануға пайыздық шығыс міндеттеме бойынша жалға алу бойынша бөлек амортизациясы бойынша шығыстардың актив нысанында пайдалану құқығы, Жалға алушылар, сондай-ақ, болуы тиіс қайта бағалау жалдау бойынша міндеттеме туындаған кезде белгілі бір оқиғалар (мысалы, өзгерту, жалға алу мерзімін өзгерту болашақ жалгерлік төлемдердің нәтижесінде индексінің өзгеруі немесе ставкасын айқындау үшін пайдаланылатын мұндай төлемдер). Көп жағдайда жалға алушы ескеретін болады қайта бағалау сомасын жалдау бойынша міндеттемелер ретінде түзету активті түрде пайдалану құқығы. есепке алу Тәртібі үшін жалға берушінің ХҚЕС-ке сәйкес 16 іс жүзінде өзгермейді салыстырғанда қолданыстағы осы талаптарға БЕХС 17. Жалға берушілер болады жіктеуге жалға пайдалана отырып, бірдей жіктеу принциптері, және БЕХС 17 бөле отырып, бұл ретте екі түрін жалға беру: операциялық және қаржылық. бұдан Басқа, ХҚЕС 16 талап етеді жалға берушілер мен жалға алушылар ашу барынша көлемді ақпарат салыстырғанда БЕХС 17.

ХҚЕС 16 қатысты күшіне енеді жылдық кезеңдер басталатын қаңтар 2019 жылдан кейін немесе осы күннен кейін. Мерзімінен бұрын қолдануға рұқсат етіледі, бірақ күннен ерте қолданған ұйым ҚЕХС 15. Жалға алушы құқылы осы стандартты пайдалана отырып, ретроспективті көзқарас немесе модификацияланған ретроспективтік тәсіл. Өтпелі ережелер стандарттың көздейді белгілі бір босату.

ҚЕХС 17 "сақтандыру Шарттары"

мамыр АЙЫНДА 2017 жылғы ҚЕХС жөніндегі Кеңес шығарды ҚЕХС 17 "сақтандыру Шарттары", жаңа түгел қамтитын қаржылық есептілік стандарты үшін сақтандыру шарттарын қарастырып, мәселелерді мойындау және бағалау, ұсыну және ақпаратты ашу. Кезде ҚЕХС 17 күшіне енеді, ол әдемі болып ХҚЕС 4 "сақтандыру Шарттары", 2005 жылы шығарылды. ҚЕХС 17 қолданылады барлық түрлері бойынша сақтандыру шарттарының (т. е. өмірді сақтандыру және сақтандыру, тамаша жылғы өмірді сақтандыру, тікелей сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдастыру түріне қарамастан, ол шығарады, оларды, сондай-ақ белгілі бір кепілдіктер мен қаржы құралдары талаптарына дискреционного қатысу. Бар бірнеше ерекшеліктері қолдану саласы. Негізгі мақсаты-ХҚЕС 17 ұсыну болып табылады есепке алу моделін сақтандыру шарттарының, ол болып табылады неғұрлым тиімді және дәйекті үшін сақтандырушылар. Айырмашылығы талаптарын ҚЕХС-4, олар негізінен негізделеді алдыңғы жергілікті есептік политиках, ҚЕХС 17 ұсынады жан-жақты есепке алу моделі сақтандыру шарттарын қамти отырып, барлық орынды аспектілерін есепке алу. Негізінде ХҚЕС 17 жатыр жалпы моделі, толықтырылған мынадай:

- Белгілі бір түрлендіру үшін сақтандыру шарттарын тікелей қатысатын инвестициялық кірісіне (әдісі айнымалы сыйақы).

- Оңайлатылған көзқарас (тәсіл негізінде бөлу) негізінен

ҚЕХС 17 қатысты күшіне енеді басталатын есепті кезеңдерге 2021 жылғы 1 қаңтардан кейін немесе осы күннен кейін, бұл ретте салыстырмалы ақпаратты ұсынуы. Мерзімінен бұрын қолдануға рұқсат етіледі, бұл жағдайда ұйым сондай-ақ қолданады ХҚЕС және 9 ХҚЕС 15 күнгі алғашқы қолдану ХҚЕС 17 немесе оған дейін. Осы стандарт қолданылмайды.

ХБЕС 40 Аударымдар "инвестициялық жылжымайтын мүлік санатынан" санатына

Түзетулер түсіндіреді кезде, ұйым тиіс аударуға қоса алғанда, жылжымайтын объектілер жылжымайтын мүлік орналасқан құрылыс процесінде немесе даму санатына немесе санатынан инвестициялық жылжымайтын мүлік. Түзетулерде деп өзгерту сипаттағы пайдалану жүреді кезде жылжымайтын мүлік объектісі бастайды немесе тоқтатады сәйкес анықтау, инвестициялық жылжымайтын мүлік және бар куәлікті өзгерту сипаттағы, оның пайдалану. Өзгерту ниет қатысты басшылықтың пайдалану, жылжымайтын мүлік объектісінің өзі емес екенін дәлелдейді өзгерту сипаттағы, оның пайдалану. Ұйымның осы түзетулер қолданылуы тиіс перспективалық қатысты өзгерістер сипаттағы пайдалану, болып жатқан оқиғалар мен басталатын жылдық есепті кезеңнің ұйым алғаш рет қолданатын түзетулер немесе осы күннен кейін. Ұйым қайта саралап жіктеуді жылжымайтын мүлік

ұстайтын осы күнге дейін, және, егер қолданылса, ауыстыруға, жылжымайтын мүлікті көрсету үшін жағдайлар бар осы күнге дейін. Жол ретроспективті қолдану сәйкес ХБЕ 8-стандартына сәйкес, бірақ тек егер бұл мүмкін болса пайдаланбай, одан кейінгі ақпарат. Түзетулер күшіне енеді қатысты жылдық кезеңдер 1 қаңтардан басталатын жылдық есепті 2018 жылы немесе осы күннен кейін. Мерзімінен бұрын қолдану жағдайда осы фактіні ашу. Компания қолданатын болады аталған түзетулерді олар күшіне енеді.

ҚЕХС жыл сайын жетілдіру, 2014-2016 жж. (шығарылған 2016 жылдың желтоқсан айында)

Бұл жетілдіру мынадай:

ҚЕХС 1 "қаржылық есептіліктің Халықаралық стандарттарын қолдану" — алып тастау, қысқа мерзімді босату үшін ұйымдардың, алғаш рет ҚЕХС

Қысқа мерзімді босату-тармақтарында көзделген Е3-Е7 ХҚЕС 1, алынып тасталды, себебі олар орындап, өз функциясын. Осы түзетулер күшіне енеді қаңтар 2018 жылғы.

БЕХС 28 "қауымдасқан ұйымдарға Инвестициялар және бірлескен кәсіпорын" — Түсіндіру, сонымен қатар, шешім бағалау объектілері инвестициялар әділ құны бойынша пайда немесе зиян арқылы алынуы тиіс бөлек әрбір инвестиция үшін

Түзетулер келесіні түсіндіреді:

Ұйым маманданған венчурлік инвестициялар, немесе басқа да осыған ұқсас ұйым шешім қабылдауы мүмкін бағалау инвестициялар қауымдасқан ұйымдарға және бірлескен кәсіпорынның әділ құны бойынша пайда немесе зиян арқылы. Мұндай шешім жеке қабылданады әрбір инвестиция үшін бастапқы тану кезінде.

ол өзі болып табылады, инвестициялық ұйым, қатысу үлесі қауымдасқан ұйым немесе бірлескен кәсіпорын болып табылатын инвестициялық ұйымдармен, онда үлестік қатысу әдісін қолдану кезінде мұндай ұйым шеше алады сақтап, бағалауға, әділ құн бойынша примененную оның қауымдасқан ұйым немесе бірлескен кәсіпорын болып табылатын инвестициялық ұйымдар өздерінің меншікті үлес еншілес ұйымдардағы қатысу. Мұндай шешім жеке қабылданады әрбір қауымдасқан ұйым немесе бірлескен кәсіпорын болып табылатын инвестициялық ұйымдар, неғұрлым кейінгі мынадай күндерден: (а) бастапқы танылған күніндегі қауымдасқан ұйым немесе бірлескен кәсіпорын болып табылатын инвестициялық ұйымдар; (b) күнді, ол қауымдасқан ұйым немесе бірлескен кәсіпорын айналады инвестициялық ұйымдар; және (с) күні, ол қауымдасқан ұйым немесе бірлескен кәсіпорын болып табылатын, инвестициялық ұйымдар, алғаш рет айналып, ірі ұйымдар.

осы түзетулер ретроспективті қолданылады және 1 қаңтарынан күшіне енеді 2018 жылғы. Мерзімінен бұрын қолдануға рұқсат етіледі. Егер ұйым қолданады аталған түзетулер қатысты неғұрлым ерте кезең, ол осы фактіні ашуға.

ҚЕХС 4 Қолдану "ҚЕХС 9 "Қаржы құралдары" ХҚЕС 4 "сақтандыру Шарттары"

осы түзетулер жояды туындаған проблемалар байланысты пайдалана отырып, жаңа стандарт бойынша қаржы құралдары ҚЕХС 9 дейін енгізу ҚЕХС 17 "сақтандыру Шарттары" алмастырады ҚЕХС 4. Түзетулер көздейді екі мүмкіндіктері ұйым шығаратын сақтандыру шарттары: уақытша босату қолдану ХҚЕС 9 және беттестіру әдісі. Уақытша босату алғаш рет қатысты қолданылады басталатын есепті кезеңдерге қаңтар 2018 ж. кейін немесе осы күннен кейін. Ұйым қолдану туралы шешім қабылдауы мүмкін әдісті қолдану, ол алғаш рет қолданады ХҚЕС 9 және қолдану бұл әдіс ретроспективті қатысты жіктелген қаржы активтерін ұйымның қалауы бойынша ауысқан кезде ҚЕХС 9. Бұл ретте ұйым салыстырмалы ақпаратты қайта санайды үшін қандай әдіс қолдану, соның ішінде және тек сол жағдайда ғана, егер ол қайта санайды салыстырмалы ақпаратты қолданған кезде ҚЕХС 9.

Түсіндіру КРМФО (IFRIC) 22 "шетел валютасындағы Операциялар және алдын ала ақы төлеу"

түсіндіру деп түсіндірілген, яғни операциялар анықтау мақсаттары үшін айырбас бағамының, ол пайдаланылуы тиіс бастапқы тану кезінде тиісті активтің, шығын немесе табыс (немесе оның бір бөлігінде) тану тоқтатылған кезде монетарлық немесе немонетарного міндеттемелер туындайтын нәтижесінде жасалған немесе алынған алдын-ала төлем күні болып табылады, оны ұйымдастыру бастапқыда мойындайды немонетарный монетарлық емес актив немесе міндеттеме туындайтын жасау нәтижесінде алған немесе алдын ала төлеу. Жағдайда бірнеше операцияларды жасау немесе алу, алдын ала төлеу ұйым белгілеуге тиіс операция күніндегі әрбір төлем алу немесе алдын-ала төлеу. Ұйымдастыру қолдана алады бұл түсіндірмені ретроспективті. Балама ретінде ұйым қолдана алады түсіндіру перспективалы қатысты барлық активтердің, шығыстардың және кірістердің аясында қолдану аясын түсіндіру, бастапқыда танылған көрсетілген күні немесе одан кейін:

(i) есепті кезеңнің басындағы, онда ұйым алғаш рет қолданатын осы түсіндіру; немесе

(ii) басталуы алдыңғы есепті кезең ретінде ұсынылған салыстырмалы ақпарат қаржылық есептілікте есептік кезеңнің ұйымы алғаш рет қолданады, бұл түсіндіру.

Түсіндіру қатысты күшіне енеді басталатын жылдық есепті кезеңдер 1 қаңтарынан 2018 жылдың немесе осы күннен кейін. Мерзімінен бұрын қолдану жағдайда осы фактіні ашу. Алайда, ағымдағы қызметі Компанияның талаптарына сай түсіндіру.

**2017 ЖЫЛДЫҢ 31 ЖЕЛТОҚСАН КҮНІНЕ АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ
ЕСКЕРТУЛЕР
(ЖАЛҒАСЫ) (мың теңгемен)**

Түсіндіру КРМФО (IFRIC) 23 "қатысты Белгісіздік ережесін салығын есептеу пайда"

Түсіндіру қарайды және есепке алу тәртібі салығының пайда болған белгісіздік бар салық трактовок әсер етеді қолдану БЕХС 12. Түсіндіру қолданылмайды салықтар немесе алымдар бойынша қарайтын қолдану саласындағы БЕХС 12, сондай-ақ құрамында ерекше талаптарын қатысты пайыздар мен айыппұлдар байланысты шешімі табылмаған болса салық трактовками. Атап айтқанда, түсіндіру келесі сұрақтарды қарастырады:

- қарайды ма, ұйымдастыру, анықталмаған салық түсіндірілуі бөлек;
- жорамалдар, ұйымдастыру ж / е қатысты тексеру салық трактовок салық органдары;
- ұйым ретінде анықтайды салық салынатын пайдаға (салықтық залал), салық базасын, пайдаланылмаған салықтық шығындар, пайдаланылмаған салық жеңілдіктері және салық ставкалары; ұйым ретінде қарайды өзгерістер фактілер мен мән-жайлар.

Ұйым шешуге тиіс, қарауға ма әрбір неопределенную салық трактовку жеке-жеке немесе бірге бір немесе бірнеше басқа да шешімі табылмаған болса салық трактовками. Керек көзқарас, ол мүмкіндік береді және үлкен дәлдікпен болжау шешу нәтижесі белгісіздік. Түсіндіру қатысты күшіне енеді басталатын жылдық есепті кезеңдер 1 қаңтарынан 2019 жылдың немесе осы күннен кейін. Жіберіледі белгілі бір босату ауысқан. Компания қолдануға түсіндіру күнінен бастап күшіне енуі.

4.ҰЗАҚ МЕРЗІМДІ АКТИВТЕР

	Жер	Құрылыс және ғимараттар	Машиналар мен жабдықтар	Жүк тасымалдары	МЕА және НҚ басқа түрлері	Аяқталмаған құрылыс	Барлығы
Бастапқы күн							
01.01.2016ж. қалдық	684 662	6 694 164	17 072 307	479 632	551 210	6 545 999	32 027 974
Жабдықтау	55 124	163 406	878 244	97 688	28 237	3 516 079	4 738 778
Іске қосу		10 500	1 837 164			-1 847 664	0
Қайта бағалау		8 159 168	37 592 233	403 632	653 370		46 808 403
Істен шығу	55 124	1 408 129	878 915	29 655	110 567		2 482 390
Бағалау		342 312	371 609	8 480	16 059		738 460
31.12.2016ж. қалдық	684 662	13 276 797	56 129 424	942 817	1 106 191	8 214 414	80 354 305
Жабдықтау			387 658	15 876	3 352	2 038 547	2 445 433
Іске қосу		384 239	1 835 276		8 691	-2 975 690	(1)
Қайта бағалау							
Істен шығу		5 853	854 130		21 008		880 991
Бағалау							
31.12.2017ж. қалдық	684 662	14 304 735	57 595 266	959 585	1 097 228	7 277 271	81 918 747
Амортизация							
01.01.2016ж. қалдық	-	2 928 578	4 747 563	124 351	88 622		7 889 114
Кезеңдегі амортизация	-	468 382	850 255	63 032	86 526		1 468 195
Бағалауға дейін		8 105 479	37 425 988	395 387	647 981		46 574 835
Амортизацияның істен шығуы	-	1 342 473	970 077	30 674	112 299		2 455 523
ішкі ауыстыру							0
31.12.2016ж. қалдық	-	10 159 966	42 053 729	552 096	710 830		53 476 621
Кезеңдегі амортизация	-	457 102	988 105	69 342	86 201		1 600 750
Бағалауға дейі	-						
Амортизацияның істен шығуы	-	5 849	754 417		19 333		779 599
ішкі ауыстыру							0
31.12.2017ж. қалдық	-	10 611 219	42 287 417	621 438	777 698		54 297 772
Баланстық күн							
31.12.2016ж.	684 662	3 116 832	14 075 693	390 721	395 363	8 214 414	26 877 685
31.12.2017ж.	684 662	3 693 516	15 307 849	338 147	319 530	7 277 271	27 620 975

**2017 ЖЫЛДЫҢ 31 ЖЕЛТОҚСАН КҮНІНЕ АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ
ЕСКЕРТУЛЕР
(ЖАЛҒАСЫ) (мың теңгемен)**

Материалдық емес активтер 3 818 мың теңгеге: үйлер мен жабдықтар тұрғысынан, балансында ұсынылған ұзақ мерзімді активтер 19 597 141 мың теңгеге (2016 жылы 18 660 153 мың теңгеге) дейін қосуға (2016 жылы 3 818 мың теңгеге) және 8 024 754 мың теңге: 7 277 721 мың теңге (2016 мөлшерінде басқа ұзақ мерзімді активтерді (салынуда активтері) құрады.

2017 жылға арналған Амортизация 1 348 теңге амортизацияны қоса алғанда, 1 600 751 мың теңгені құрады. Есепті кезеңде, 405 232 мың сомасында негізгі құралдарды сатып алу арқылы құрылған негізгі құралдар құнының, 2 049 мың теңге сомасында материалдық емес активтердің, 2 975 295 мың теңге көлемінде 2017 жылы инвестициялық бағдарламаны іске асыру үшін шығындарды капиталдандыру. Есепті кезеңде негізгі құралдардың істен шығуынан байланысты 100 044 мың теңге келмеген бойынша құрады.

5. ҚОРЛАР

	2017	2016
Отын	1 417 759	638 331
Қосалқы бөлшектер	298 002	331 959
Шикізат пен материалдар	188 602	98 503
Басқалары	141 789	103 159
Ескірген және баяу қозғалатын қорлар бойынша резервтер	- 44 194	(36 184)
Барлығы:	2 055 958	1 135 768

Төмендегі кестеде резервтердің қорын қозғалысын көрсетеді:

1 қаңтарға		
1 қаңтарға	(36 184)	(35 408)
Жыл ішінде есептелгені	(8 010)	(776)
Бұрын құрылған резервтің есептен шығарылғаны		
31 желтоқсанына	(44 194)	(36 184)

6. САУДАЛЫҚ ЖӘНЕ БАСҚА ҚЫСҚА МЕРЗІМДІ ДЕБИТОРЛЫҚ БЕРЕШЕК

	2017	2016
Үшінші тараптардың саудалық дебиторлық берешегі	5 256 536	4 010 615
Байланысты тараптардың сауда дебиторлық берешек (18-ескертпе)	1 079 459	907 344
Басқа дебиторлық берешек	33 907	35 327
Құнсыздануға арналған резерв	(791 018)	(597 867)
Үшінші тұлғаларға төленген қысқа мерзімді аванстар	25 172	37 816
Болашақ кезеңдегі шығыстар	30 913	27 707
Барлығы:	5 634 969	4 420 942

Төмендегі кестеде құнсыздану резервінің өзгеруі көрсетеді:

1 қаңтарына	(597 867)	(7 084)
Жыл барысында есептелгені	(194 470)	(593 425)
Жыл ішіндегі резервтің қалпына келтіргені	1 319	2 642
31 желтоқсанына	(791 018)	(597 867)

7. БАЙЛАНЫСТЫ ТАРАПТАРҒА ЗАЕМДАР

	2017	2016
Байланысқан тараптар заемдар	408 492	352 018
Әділ құн реттеу	-	56 475
Барлығы:	408 492	408 493

8. БАСҚА САЛЫҚТАРҒА АЛДЫН АЛА ТӨЛЕМДЕР

	2017	2016
Қосымша құн салығы	2	84
Басқа да салықтар мен алымдар	4 372	21 700
Барлығы:	4 374	21 784

9. АҚША ҚАРАЖАТТАРЫ МЕН ОНЫҢ БАЛАМАЛАРЫ

	2017	2016
Кассадағы ақша	-	472
Банктік шоттардағы теңгемен көрсетілген ақша қаражаттары	450 793	202 719
Барлығы:	450 793	203 191

10. КАПИТАЛ

	2017	2016
Жарғылық капитал	8 284 636	8 284 636
Қосымша төленген капитал	142 999	143 000
Активтерді қайта бағалаудан түскен қоры	182 065	183 506
Өткен жылдардың бөлінбеген пайдасы	16 235 937	11 457 506
Есепті кезеңде бөлінбеген пайда	6 383 660	7 778 412
Барлығы:	31 229 297	24 847 079

2017 жылдың 31 желтоқсандағы жағдай бойынша тіркелген және берілген капитал 8.284.636 мың теңгені құрайды. Акциялар бастапқы мәселе бар шығарылған акциялардың қоспағанда ешқандай номиналды мәні жоқ.

11. САУДА ЖӘНЕ БАСҚА ҚЫСҚА МЕРЗІМДІ ДЕБИТОРЛЫҚ БЕРЕШЕКТЕР

	2017	2016
Үшінші тұлғаларға қысқа мерзімді кредиторлық берешектер	1 799 401	4 117 441
Байланысты тараптарға Қысқа мерзімді сауда кредиторлық берешек (18 ескертпе)	205 117	149 114
Сыйақы төлеуге жататын	-	1 714
Қысқа мерзімді жалақы бойынша берешек	225 066	200 864
Құжаттармен берешек	4 347	4 056
Пайдаланылмаған демалыс үшін төленуге тиіс	245 323	202 551
Алынған аванстар	144 665	253 659

**2017 ЖЫЛДЫҢ 31 ЖЕЛТОҚСАН КҮНІНЕ АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ
ЕСКЕРТУЛЕР
(ЖАЛҒАСЫ) (мың теңгемен)**

Басқа да қысқа мерзімді кредиторлық берешек	6 874	6 411
Барлығы:	2 630 793	4 935 810

12. БАСҚА САЛЫҚТАРҒА ҚАРЫЗДАР

	2017	2016
Корпоративтік табыс салығы	177 366	76 046
Жеке табыс салығы	36 689	35 399
Қосымша құн салығы	428 868	438 287
Әлеуметтік салық	28 144	27 947
Басқа салықтар	106 513	99 250
Әлеуметтік аударымдар бойынша міндеттемелер	16 538	14 626
Міндеттеме бойынша аударымдар әлеуметтік медициналық сақтандыру	4 269	-
Зейнетақы жарналары бойынша міндеттемелер	48 323	46 958
Барлығы:	846 710	738 513

13. ТҮСІМ

	2017	2016
Электр сатудан түскен түсім	19 349 397	16 804 319
Жылу сатудан түскен табыс	9 989 669	8 873 743
Барлығы:	29 339 066	25 678 062

14. ӨЗІНДІК ҚҰН

	2017	2016
Материалдар	10 144 007	8 853 543
Жалақы және онымен байланысты шығындар	3 206 622	3 009 219
НҚ амортизациясы	1 516 887	1 395 814
Жөндеу және техникалық қызмет көрсету	2 013 242	1 666 685
Диспетчерлік қызмет көрсету, реттеу және тепе-теңдігі	840 352	700 967
Қазақстан бойынша тасымалдаулар құны	95 389	472 704
Салықтар	353 012	354 770
Басқа шығындар	1 252 456	905 536
Барлығы:	19 421 967	17 359 238

15. ӘКІМШІЛІК ШЫҒЫСТАР

	2017	2016
Еңбекақы	747 925	643 939
Салықтар	254 435	233 891
Қорғау қызметтері мен сақтандыру шығындары	89 651	84 140
Амортизация	80 359	70 189
Материалдар	14 130	11 904

**2017 ЖЫЛДЫҢ 31 ЖЕЛТОҚСАН КҮНІНЕ АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ
ЕСКЕРТУЛЕР
(ЖАЛҒАСЫ) (мың теңгемен)**

Жөндеу және техникалық қызмет көрсету шығындары	7 382	132
Байланыс қызметтері	3 237	3 759
Д.Қ. құнсыздану резерві	193 799	593 425
Басқа шығындар	72 440	75 371
Барлығы:	1 463 358	1 716 750

16. БАСҚА ПАЙДА МЕН ШЫҒЫНДАР

ТАБЫС	2017	2016
Бейінді емес қызмет өнімдер мен қызмет көрсету бойынша өткізуден түскен түсім	98 797	69 767
Босалқыларды сатудан түскен табыс	19 620	20 956
Басқа да кірістер	329 509	136 327
Барлығы:	447 926	227 050

ШЫҒЫСТАР	2017	2016
Материалдар	35 616	32 689
Мадақтама	35 410	22 843
Жалақы және онымен байланысты шығындар	36 732	36 148
Материалдық көмек	50 406	42 437
Тіркелген активтер тарату шығындары	100 044	10 145
Салықтар және басқа да міндетті төлемдер	282	170
Ескірген және баяу қозғалатын босалқы қорлар бойынша резерв	9 821	776
Амортизация	4 856	2 730
Негізгі құралдардың тозу бойынша шығыстар	-	535 942
Басқа шығындар	276 916	77 429
Барлығы:	550 083	761 309

17. ТҮСІМГЕ ТҮСКЕН САЛЫҚ

	2017	2016
Ағымдағы табыс салығы	177 366	76 046
Кейінге қалдырылған табыс салығы	1 468 761	1 166 571

Табыс салығы бойынша шығыстар мынадай құрамдастарды қамтиды:

	2017	2016
Ағымдағы табыс салығы	1 477 179	1 111 179
Кейінге қалдырылған табыс салығы	301 950	120 239
Барлығы:	1 779 129	1 231 418

Қазақстан Республикасының салық заңнамасы мен ҚЕХС арасындағы айырмашылықтар табыс салығын есептеу үшін қаржы есептілігін және олардың негізін дайындау мақсатында активтер мен міндеттемелердің баланстық құны арасындағы уақытша айырмашылықтарға әкеледі. Төменде шағымды сату немесе міндеттемені өтеу кезеңіне қолданылатын салық ставкаларында есептелетін уақытша айырмашылықтардың қозғалысының салықтық әсері берілген. 2017 және 2016 жылдары Табыс салығының ставкасы 20% құрады.

**2017 ЖЫЛДЫҢ 31 ЖЕЛТОҚСАН КҮНІНЕ АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ
ЕСКЕРТУЛЕР
(ЖАЛҒАСЫ) (мың теңгемен)**

Табыс салығы бойынша сметалық және нақты шығындарды салыстырып тексеру

	2017 жыл	2016 жыл
Салық салғанға дейінгі пайда	7 385 895	5 597 150
Табыс салығы 20% шығыстарының сметалық сомасы	1 477 179	1 119 430
Салық салу мақсаттары үшін шегерілмейтін шығыстар	301 950	111 988
Жылдық табыс салығына шығындар	1 779 129	1 231 418

Төменде келтірілген салық әсері қозғалысы уақытша айырмашылықтар:

	01.01.2016 жылдың жағдайы бойынша	Пайда / залалға жатқызыла ды	Капиталға жатқызыл ады	31.12.2016 жылдың жағдайы бойынша	Пайда / залалға жатқызыл ады	Капита лға жатқыз ылады	31.12.2017 жылдың жағдайы бойынша
Салық салынатын салық әсері шегерілетін уақытша айырмашылықтар							
Шоттарының құнсызданудан дебиторлық және басқа да активтер бойынша резерв	(1 417)	(118 156)		(-119 573)	(38 630)		(158 204)
Үйінділердің рекультивациялау міндеттемелер бойынша резервтер	(148 965)	99 852		(49 113)	49 113		-
Пайдаланылмаған демалыс үшін резервтер	(39 249)	(1 261)		(40 510)	(8 555)		(49 065)
Қаржы активтері амортизацияланған құн бойынша танылады	(9 637)	9 637		-	-		-
Есептелген салық	(5 034)	(555)		(5 589)	(1 849)		(7 438)
Босалқыларды құнсыздануға арналған резервтер	(7 082)	(155)		(7 237)	(1 602)		(8 839)
Банк қарыздары бойынша ақы төлеу	-	(343)		(343)	(343)		-
Жалпы кейінге қалдырылған салық активі	(211 384)	(10 981)		(222 365)	(1 180)	-	(223 545)
Салық салынатын салық әсері шегерілетін уақытша айырмашылықтар							
Жылжымайтын мүлік, жабдықтар мен материалдық емес активтер	1 211 840	131 220	45 876	1 388 936	303 130	240	1 692 306
Жалпы кейінге қалдырылған салық міндеттемесі	1 211 840	131 220	45 876	1 388 936	303 130	240	1 692 306
Кейінге қалдырылған таза салық міндеттемесі	1 000 456	120 239	45 876	1 166 571	301 950	240	1 468 761

18. ОПЕРАЦИЯЛЫҚ ТАРАПТАРМЕН КЕЛІСІМДЕР

Тараптар, әдетте, тараптардың біреуі басқа тарапты бақылауға мүмкіндігі болса, онымен бірлесіп бақыланады немесе қаржылық және іскерлік мәселелер бойынша шешімдеріне елеулі әсер етуі мүмкін немесе оған бірлескен бақылауды жүзеге асыра алады. Тараптардың өзара байланысы бар-жоғын шешкен кезде, тараптардың өзара қарым-қатынастарының сипаты ғана ескеріледі, олардың заңды нысаны ғана емес. Тікелей бас компания және Компанияны қорытынды бақылауды жүзеге асыратын тарап туралы ақпарат 1 ескертуде ашып көрсетілген.

Байланысты тараптардан туындайтын сомалар және байланысты тараптардан алынатын сомалар, сондай-ақ 31 желтоқсандағы жағдай бойынша байланысты тараптармен жасалатын мәмілелер:

	2017 ж. 31 желтоқсанына		2016 ж. 31 желтоқсанына	
	Жалпы бақылаудағы компаниялар	Акционер	Жалпы бақылаудағы компаниялар	Акционер
Дебиторлық берешек	1 016 698	62 761	844 583	62 761
Байланысты тараптарға заемдар		408 493		408 493
Кредиторлық сауда берешек	246 048		149 114	

2017 және 2016 31 желтоқсанда аяқталған жылдар үшін байланысты тараптармен кірістер мен шығыстар баптары:

	2017 ж. 31 желтоқсанына		2016 ж. 31 желтоқсанына	
	Жалпы бақылаудағы компаниялар	Акционер	Жалпы бақылаудағы компаниялар	Акционер
Табыс	7 834 291	-	7 148 511	-
Қаржылық табыс		-	-	
Басқа да кірістер	-	-	-	-

Жылдың 31 желтоқсандағы жағдай бойынша төмендегідей шешуші басқарушы персоналға сыйақы болып табылады:

	31.12.2017 ж. қалдық	31.12.2016 ж. қалдық
Жалақы және онымен байланысты шығындар	83 425	72 336
Қысқа мерзімді бонустар	1 121	4 578
Басқа төлемдер	63 286	31 345
Барлығы:	147 832	108 259

Негізгі басқарушы қызметкерлерге сыйақы төлеу шығындары әкімшілік шығыстарда көрінеді.

19. ШАРТТЫ МІНДЕТТЕМЕЛЕР

Салық салу бойынша шартты міндеттемелер

Қазақстан Республикасының Үкіметі бизнес пен коммерциялық инфрақұрылымды реформалауды жалғастыруда. Нәтижесінде ұйымдардың қызметін реттейтін заңдар мен нормативтік актілер тез өзгереді. Бұл өзгерістер фискалдық органдар тарапынан әртүрлі түсіндірулер мен ерікті қолданудың болуымен сипатталады.

Компания басшылығы, салық заңнамасын түсінуіне негізделген барлық салық міндеттемелерін тиісті түрде ескере отырып, аталған фактілер Компания үшін салықтық тәуекелдермен байланысты деп санайды. Осы қаржы есептілігі ұсынылған уақытта, егер бар болса, кез келген күмәнді талаптардың саны немесе кез келген қолайсыз нәтиже ықтималдығы анықталмауы мүмкін.

Сот және құқықтық мәселелер

Қоғамның қарапайым қызмет барысында түрлі құқықтық процестер мен сот процестерінің бағынуы мүмкін. Компания басшылығы осы сияқты процестер мен сот байланысты өтеді болашақта қаржылық жағдайына немесе Қоғамның нәтижелеріне елеулі әсер етпейді, егер соңғы жауапкершілігі деп санайды.

Сақтандыру

2017 жылғы 31 желтоқсандағы қоғамның, қолданыстағы ҚР заңнамасына сәйкес, қызметкерлердің өмірі мен денсаулығына зиян келтіргені үшін жұмыс берушінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру болып табылады.

20. ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ ЖӨНІНДЕГІ САЯСАТ

Тәуекелдерді басқару саясаты бизнес-жоспарлау, стратегиялық жоспарлау ажырамас бөлігі болып табылады, және үкіметтің барлық деңгейлерінде шаралар жиынтығы болып табылады. Компанияның қызметі Қазақстанда бизнес жүргізуге тән экономикалық, саяси және әлеуметтік тәуекелдер жатады. Бұл тәуекелдер мемлекеттік саясат, экономикалық жағдайлар, салық өзгерістер және заңды әзірлемелер, валюта бағамдарының ауытқуына орындылығы әсерін, келісім-шарт құқықтарын қамтиды.

Компания үшін негізгі қаржылық тәуекелдер нарықтық тәуекелі және барлық қаржы құралдарымен байланысты туындайтын өтімділік тәуекелі байланысты. Қоғам операциялармен байланысты қаржы тәуекелдерін бақылау және басқару тәуекелдер дәрежесін және шамасы бойынша тәуекелдерге талдау арқылы жүзеге асырылады.

Капиталдың жеткіліксіздігінен тәуекелдерін басқару

Компания капиталды басқарудың істен тәуекел қалаушы үшін пайданы көбейтіп, ал болашақта ретінде операцияларды жалғастыру Компанияның қабілетін нығайтуға бағытталған. Компанияның капиталының құрылымы жарғылық капиталына және бөлінбеген пайдадан (залал) тұрады.

Валюталық тәуекел

Валюталық тәуекел - байланысты шетелдік валюта бағамдарының өзгеруіне Компанияның пайда сезімталдықты өзгеру тәуекелі. Компания шетел валютасындағы операцияларды жүзеге асыруға, өйткені компания, шетел валюталарының байланысты валюталық тәуекелге ұшырамайды.

Кредиттік тәуекел

Кредиттік тәуекел - қаржы құралы бір тарап міндеттемені орындауға және қаржы шығынға ұшырау үшін басқа тарапқа тәуекел тудыруы мүмкін емес. Компания саясаты дебиторлық үздіксіз мониторингін қамтамасыз етеді. Мұндай олардың баланстық құны атынан қолма-қол ақшамен, дебиторлық берешек, сондай-ақ қаржы құралдарының кредиттік тәуекелінің ең жоғары деңгейі.

	2017	2016
Ақшалай қаражат	450 793	203 191
Қысқа мерзімді сауда және өзге де дебиторлық берешек (нетто)	5 634 969	4 420 942
Қысқа мерзімді қаржы активтері	408 492	408 493
Барлығы:	6 494 254	5 032 626

Компания кредиттік тәуекелге шоғырланады, себебі негізгі қызметтен жалғыз клиент болып табылады, «Астанаэнергосбыт» ЖШС сондай-ақ мемлекеттік компания болып табыламайды. Өзге қызмет тәуекел мониторингін концентрациясы жүзеге асырылмайды.

- 2017 и 2016 жж. 31 желтоқсан күніндегі жағдайы бойынша дебиторлық борыш «Астанаэнергосбыт» ЖШС қоғам алдында 4 059 416 және 3 171 281 мың теңгені құрады, сәйкесінше немесе жалпы дебиторлық борыштан 72% және 45% құрады.

**2017 ЖЫЛДЫҢ 31 ЖЕЛТОҚСАН КҮНІНЕ АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ
ЕСКЕРТУЛЕР
(ЖАЛҒАСЫ) (мың теңгемен)**

Нарықтық тәуекел

Нарықтық тәуекел нарықтық бағалардың өзгеруі нәтижесінде қаржы құралы құнының ықтимал ауытқуы болып табылады. Нарықтық тәуекел ел мен үкімет саясатын қаржы жүйесінің жалпы жағдайына тәуелді. Компания монополиялық қызметті байланысты нарықтық тәуекелге бейім емес.

Өтімділік тәуекелі

Компания басшылығы үздіксіз болжамын және нақты ақша ағындарын мониторинг және қаржылық активтер мен міндеттемелерді өтеу мерзімдерінің профильдер салыстыру арқылы өтімділік тәуекелін басқарады.

Төмендегі кестеде 31 желтоқсандағы міндеттемелерді көрсетеді:

	2017	2016
Қысқа мерзімді сауда және өзге де кредиторлық берешек	2 630 793	4 935 810
Қысқа мерзімді заемдар		1 134 326
Барлығы:	2 630 793	6 070 136
Баланс бойынша нетто-позиция	3 863 461	(1 037 510)

21. ЕСЕПТІЛІК КҮНІНЕН КЕЙІНГІ ОҚИҒАЛАР

Компания 2017 жылға арналған қаржы есептеріндегі реттеу қажет баланс күнінен кейін ешқандай елеулі оқиғалар болған жоқ.